

LETO XI

Številka 43

Jesenice, 31. oktobra 1969

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja« Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Osnovne smernice za gospodarski načrt v letu 1970

Ker nas loči le dva meseca do konca letošnjega poslovnega leta je prav, da seznanimo člane kolektiva kako potekajo priprave za izdelavo plana za naslednje leto in s kakšno problematiko se pri tem srečujemo oziroma, kako bo potrebno probleme reševati, da bo poslovni rezultat čim boljši. Zato v tem sestavku ne obravnavamo toliko konkretne podatke, ker je to naloga strokovnih služb in operativnih vodstev, temveč nakazujemo kompleksne probleme in smernice, kar naj služi v širši razpravi kot pripomoček za realno odločanje pristojnim organom, ko bomo plan potrjevali in s tem neposredno sprejemali nase tudi obveznosti, ki iz tega izhajajo. Izvajanje gospodarskega načrta po tem ni več stvar samo nekaterih v podjetju, ampak je to dolžnost slehernega člana kolektiva, da na svojem delovnem mestu opravlja odrejeno delo čim bolj vestno, seveda so pa odgovornosti različne v odvisnosti od zahtevnosti delovnega mesta in položaja. Ne smemo prezreti tudi tega, da smo se nedavno jasno odločili za ZDRUŽENE SLOVENSKE ŽELEZARNE in je ravno področje planiranja širok prostor za skupno delo in usklajevanje (nabava, prodaja, kapacitete, medsebojne izdobe itd.)

Sistem dela in planiranje

Novi center za obdelavo podatkov nam bo omogočal, da tudi na področju planiranja uvajamo nove metode programiranja, tako da bo plan določene proizvodnje predstavljal dejansko opti-

mum tako s stališča proizvodnih zmogljivosti, kakor tudi glede ekonomičnosti. Za tak pristop pa so seveda potrebne obsežne strokovne priprave kot npr.: časovne študije kapacitet, tržne analize in omejitve, normativi, strošnje, izpolni, kalkulacije (nadalj. na 2. str.)

Naša pomoč Bosanski krajini in Banjaluki

Hud potres, ki je v nedeljo in ponedeljek prizadejal Bosansko krajino in mesto Banjaluka in povzročil veliko materialno škodo ter terjal več smrtnih žrtev in 690 ranjenih, je vznemiril ves svet, še posebej pa jugoslovanske narode, ki sočustvujejo s svojci velike naravne katastrofe. Toda ne gre le za sočustvovanje z ljudstvom Bosanske krajine in Banjaluke, ampak za spontano solidarnost ter pomoč, ki že prihaja iz vseh koncev naše domovine in tudi od drugod. Tako kakor pred šestimi leti, ko je bil potres v Skopju, je bila tudi tokrat akcija pomoči organizirana v rekordnem času. Menda ni kolektiva, skupnosti občanov, ki ne bi tako ali drugače pomagal ljudem, ki so izgubili svoje domove.

Tudi železarji na Jesenicah so sledili klicu na pomoč. Med prvimi je bil kolektiv šamotarne, njegovo pismo objavljamo v celoti. V sredo, 29. oktobra zjutraj pa se je sestal delavski svet Železarne in še prej, predno je začel obravnavati devetmesečno poročilo in druge probleme Železarne, je sprejel sklep, da namenimo prebivalcem Banjaluke in Bosanske krajine 5 milijonov S din v obliki materiala, kot je pocinkana pločevina, elektrode in žičnike. Toliko zaenkrat. Pozneje, ko bo ocenjena materialna škoda, ki jo je povzročil potres in ko bomo končno vedeli, kolikšna pomoč je še potrebna, bomo z akcijo nadaljevali. Tudi v prihodnje naj bo akcija za pomoč prebivalstvu omenjenih krajev vsestranska, saj je veliko naših sodelavcev doma iz Bosanske krajine in zato lahko predvidevamo, da je potres ogrozil ali uničil tudi njihovo imetje. O akciji, ki bo organizirana v naši Železarni in na Jesenicah, bomo še poročali.

Vas, ki z žrtvami ste zajezili
uničujoči plaz —
nikoli, dokler ljudstvo bo živelo
ne zagrne s pozabo čas.

Osnovne smernice za gospodarski načrt v letu 1970

(Nadalj. s 1. str.)

stroškov, realna delitev rezijskih stroškov itd. Za naslednje leto je že v tem smislu priprava za proizvodnjo debele pločevine, vlečeno in luščeno jeklo ter za rudni zasip plavžev. Dosedanje planiranje na osnovi empiričnih podatkov in izkušenj, pušča vse polno neznank, ki jih je po oceni težko predvidevati in pri izvajanju še težje realizirati.

Tehnologija in racionalizacija proizvodnje

Z rekonstrukcijo tovarne se uvajajo tudi nove tehnološke poti in postopki. V zaključnem proizvodnem ciklusu od jekla do finalnih proizvodov se srečujejo novi moderni agregati z zastareli, nastajajo pa tudi nova grla proizvodnje. Zato je po-

trebno usklajevati proizvodne procese in z racionalizacijami izboljševati tok proizvodnje predvsem z namenom, da se z večjo produktivnostjo zniža proizvodne stroške. Sorazmerno hitro in uspešno se uvaja nova tehnologija v poizkusnem obdobju, relativno počasi in slabše rezultate pa dosegamo, ko se to vključuje v redno proizvodnjo. Gre pri tem za osnovno vprašanje, ali se vedno in povsod v enaki meri angažiramo, ko gre za poizkusno ali pa za redno proizvodnjo. Ugotavljamo lahko celo veliko več! Ne spoštujemo včasih niti tehnoloških regulativov, ki so bili v proizvodnem procesu že davno preizkušeni in potrjeni z dobrimi rezultati. Odpove samo en člen v tej verigi proizvodnih faz in vsi umski in fizični napor ter stroški so pokopani. Prepustimo presoji posamezniku ali lahko še naprej v taki meri, kakor doslej, toleriramo take in podobne delovne prestopke. Racionalizacija proizvodnje pa je pogojena tudi na določena vlaganja. Ker so pri tem omejitve, gre za to, da vlagamo predvsem in samo kar je neposredno vezano na proizvodnjo. Vsa ta vlaganja sredstev pa morajo biti strokovno podprta s potrebno dokumentacijo in s točnimi predračuni. To pomeni, da ne zadostuje zgolj naročilnica in dovoljenje za izvajanje del.

Nivo in struktura proizvodnje

Skladno s tržnimi analizami mora plan proizvodnje vsebovati predvsem proizvode višje stopnje predelave. Pri tem gre za izločanje tistega dela proizvodnje, ki pri obstoječih prodajnih cenah nima miti pokritja proizvodnih stroškov. Ob sedanjih težkih finančnih situacijah podjetja in pri tako odrejenih prodajnih cenah se imperativno postavlja vprašanje — kaj se izplača proizvajati in kaj ne. Pri tem je seveda v odnosu do kupecv potrebno upoštevati, v kakšni meri se kupec vključuje s svojimi potrebami v naš celotni proizvodni program, tako kratko in dolgoročno. Daleč pa od tega, da bi gojili distribucijo in proizvajali vse za vsako ceno. S polno turo in z optimalnim koriščenjem koledarskega časa morajo obratovati visoko-produktivni stroji, postopoma pa izločiti nizko produktivne ter tehnološko in ekonomsko zastarele naprave. Iz takih načel izhaja, da se pri planiranju za leto 1970 obseg proizvodnje podreja kvalitetni strukturi. Blagovna proizvodnja bo na nivoju dosežene v letošnjem letu in je premik predvsem v proizvodnjo hladne predelave medtem, ko se proizvodnja v fazi vroče predelave delno znižuje zaradi opušča-

nja nekaterih zastarelih valjalniških prog. Spreminja se tudi odnos SM : EL jekla na ročun slednjega, z ozirom na kapaciteto izgrajenih električnih obločnih peči. Rebalans potrebnega vložka nam kaže potrebo po manjši nabavi polfabrikata iz Raven in Siska, ukinja se pa dosedanja uvoz toplovaljanih trakov.

Področje proizvodnih in ostalih poslovnih stroškov

Podjetje uspešno izvaja sanacijski program in tako prehaja postopno iz težke ekonomske situacije preteklih dveh let. Vendar po sedanjih ocenah ne bomo mogli v celoti pokriti z letošnjim rezultatom prenešene izgube iz leta 1968, ki izhaja predvsem v razliki neplačane realizacije. Razer tega nastopajo v naslednjem letu nove obremenitve glede amortet, da ne govorimo o predvideni podražitvi transportnih uslug, podražitve reprovromateriala in legur, ki so stalen pojav ter pritisk za podražitve tudi ostalih surovin. Na tem mestu želimo dati poudarek predvsem tistim stroškom, ki so odvisni od našega bolj ali manj dobrega dela na slehernem delovnem mestu. Bistven strošek predstavlja potrošnja goriv. V letošnjem letu smo uspeli doseči precejšnje znižanje pri koksu ter je v tej smeri nadaljevati, določene rezerve imamo pa še pri specifični potrošnji goriva in električne energije v jeklarni ter ravno tako pri nekaterih ogrevnih pečeh v valjarnah, kjer je sedanja potrošnja čez normalno. Nadaljnji bistveni element stroškov je izplen v vseh fazah proizvodnje od jekla do finalnega proizvoda. Pri tem gre za to, s kakšno sigurnostjo izdelamo predpisano kvaliteto, s kakšno toleranco izvajamo programirane dimenzije in končno, s kakšno natančnostjo obrezujemo in razrezujemo predvsem v fazi polfabrikatov. Trend izpleta kaže sicer rahlo izboljšanje, vendar je isti neenakomeren in v večini primerov še izpod normativov.

Izredno važna je tudi višina stroškov vzdrževanja, večjih in manjših popravil ter glavnih remontov. Z dobrim in hitrim delom pri popravilih ter z večjo pazljivostjo pri rokovanju z napravami lahko v precejšni meri vplivamo na znižanje stroškov. In končno gre za skrajno varčevanje z vsem potrošnim materialom tako pri prevozu, skladiščenju in uporabi.

Število zaposlenih in 42-urni delovni teden

Ena izmed sanacijskih nalog je bila, da se skladno z možnostmi in potrebami racionalizira tudi stalež zaposlenih. Pri tej akciji pa me-

gre za povečanje fizičnega napora neposrednih proizvajalcev temveč za bolj organizirano delo, za večjo prisotnost pri delu ter za enakomerno porazdelitev dela. To nam narekujejo podatki, ki kažejo, da je delovni čas ponekod slabo izkoriščen, da je precej mrtvega — neizkoriščenega časa, da pri nekaterih vlada določena odsotnost, tako miselna kakor tudi fizična. To je naloga organizatorjev proizvodnje in strokovnih služb, ne glede ali gre za delo neposredno pri stroju ali pa v pisarnah. Smatramo, da naj bo stalež za naš obseg proizvodnje in realizacijo okrog 6100. Tudi na tem področju so določene rezerve. Precej je zastoj zaradi »čakanja« na vložek — organizacijski problem, marsikje, bi posebno pri individualnem delu, lahko posameznik brez večjega napora upravljal več strojev — seveda je v takih primerih potrebno urediti tudi ustrezno stimulacijo in končno nevezdržno je sedanje stanje glede tako visoke odsotnosti od dela, predvsem zaradi bolovanja. Podatki in primeri kažejo, da so v marsikaterem primeru vzroki drugače, ne pa bolezen. Naša stališča po tem vprašanju morajo biti jasna. Vso pozornost in skrb moramo posvetiti bolnemu človeku, ne smemo pa dopuščati, da se to izkorišča za druge namene. Neposredno z višino staleža je pa pogojena druga naloga to je uvedba 42-urnega delovnega tedna. Trpka je sicer ugotovitev, s kakšnimi težavami rešujemo ta problem ravno v težki industriji, ki bi morala najprej uvesti skrajšani čas ravno zaradi težjih pogojev dela. Zaradi objektivnih pogojev se sicer uvaja skrajšani čas po posameznih obratih postopoma in s časovno zamudo, vendar smatramo, da bomo v postavljenem času rešili tudi to vprašanje za celotno podjetje. Ta naloga zadeva predvsem organizatorje proizvodnje ter določene strokovne službe in bo potrebno nekoliko več realnosti in boljše predpriprave.

Ker za vsako delo sledi plačilo, ne smemo prezreti vprašanja osebnih dohodkov. Gre za dvojno vprašanje in sicer njihovo povprečno višino in za dopolnitev sistema. Po prvem vprašanju bomo lahko več govorili, ko bo znan finančni plan za naslednje leto, pri drugem vprašanju pa gre za to, da naš dosedanja sistem dopolnimo, da v večji meri kakor doslej uvajamo dodatne stimulacije za znižanje stroškov in za dobro in hitro opravljena dela ter da v določeni meri izvedemo tudi boljše diferenciacijo to se pravi, da v celotnem sistemu nagrajevanja ne ocenjujemo zgolj delovno mesto, ampak tudi človeka. Tudi v bodoče je pospešeno nadaljevati z delom na oblikovanju meril dela, kajti predvsem te osnove so najbolj objektivne za merjenje učinkov.

Ivo Arzenšek, dipl. inž.

Vsem sindikalnim odborom v Železarni vsemu članstvu!

Jugoslovanski rdeči križ v sodelovanju z občinskim odborom rdečega križa organizira v dneh 6., 7., 11., 12., 13. in 14. novembra redno vsakoletno akcijo za odvzem krvi.

Komisija za socialna vprašanja in tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata Železarne se obračata na vse sindikalne aktiviste in prek njih na vse članstvo s pozivom, da vsi, ki ste zdravi in stari nad 18 let sodelujete v tej človekoljubni akciji.

S tem pozivom se obračamo na Vas v zavesti, da je v polni skrbi za svoje zdravje, za zdravje članov naših družin, za zdravje svojcev, sodelavcev, prijateljev in znancev večkrat prav kri edino uspešno zdravilo.

— Darovana kri je že mnogim družinam vrnila zdravje mater in otroka!

— Darovana kri je omilila že mnoge težke nesreče pri nas v tovarni, prav s transfuzijo krvi, je bilo mnogim našim ponesrečenim tovarišem — sodelavcem rešeno življenje — samo darovana kri je družini vrnila očeta in nam sodelavca.

— Darovana kri je ob mnogih prometnih nesrečah, ob nesrečah v gorah in ob naravnih katastrofah (nesreče v tem mesecu v naši občini, potres v Banjaluki) rešila življenje naših občanov.

— Darovana kri je dragocen pripomoček večkrat nenadomestljiv pri zdravljenju raznih krvnih bolezni in obolelih krvotvornih organov, pri hudih krvavitvah, pri raznih infekcijah, pri splošni oslabeledosti kot pri zdravljenju mnogih drugih bolezni.

TOVARISI IN TOVARISICE! To kar smo navedli je le del pomembnosti, ki jo predstavlja naša — vaša kri pri reševanju našega — vašega zdravja morda tudi življenja!

To, kar daruješ danes z dobrim plemenitim namenom neznanu za očuvanje — rešitev njegovega zdravja, bo jutri morda že vrnjeno Tebi in prijetno bo Tebi in Tvojim svojcem ob ugotovitvi, da se ti vse to »dobro« samo vrača. Zato zagotovimo vsaj naši bolnišnici zadostno količino tega plemenitega zdravila.

Naj ne bo nikogar, ki je sposoben darovati svojo kri, ki bi izostal v tej humani akciji.

Vse, ki se boste odločili, da darujete svojo kri, Vas bo pričakovala ekipa Zavoda za transfuzijo iz Ljubljane v dneh 6., 7., 11., 12., 13. in 14. novembra od 6. ure zjutraj v dvorani Delavskega doma — pri Jelenu na Jesenicah.

Odbor za življenjske pogoje in rekreacijo pri delavskem svetu Železarne je odobril vsem udeležencem v krvodajalski akciji po štiri ure izrednega plačanega dopusta.

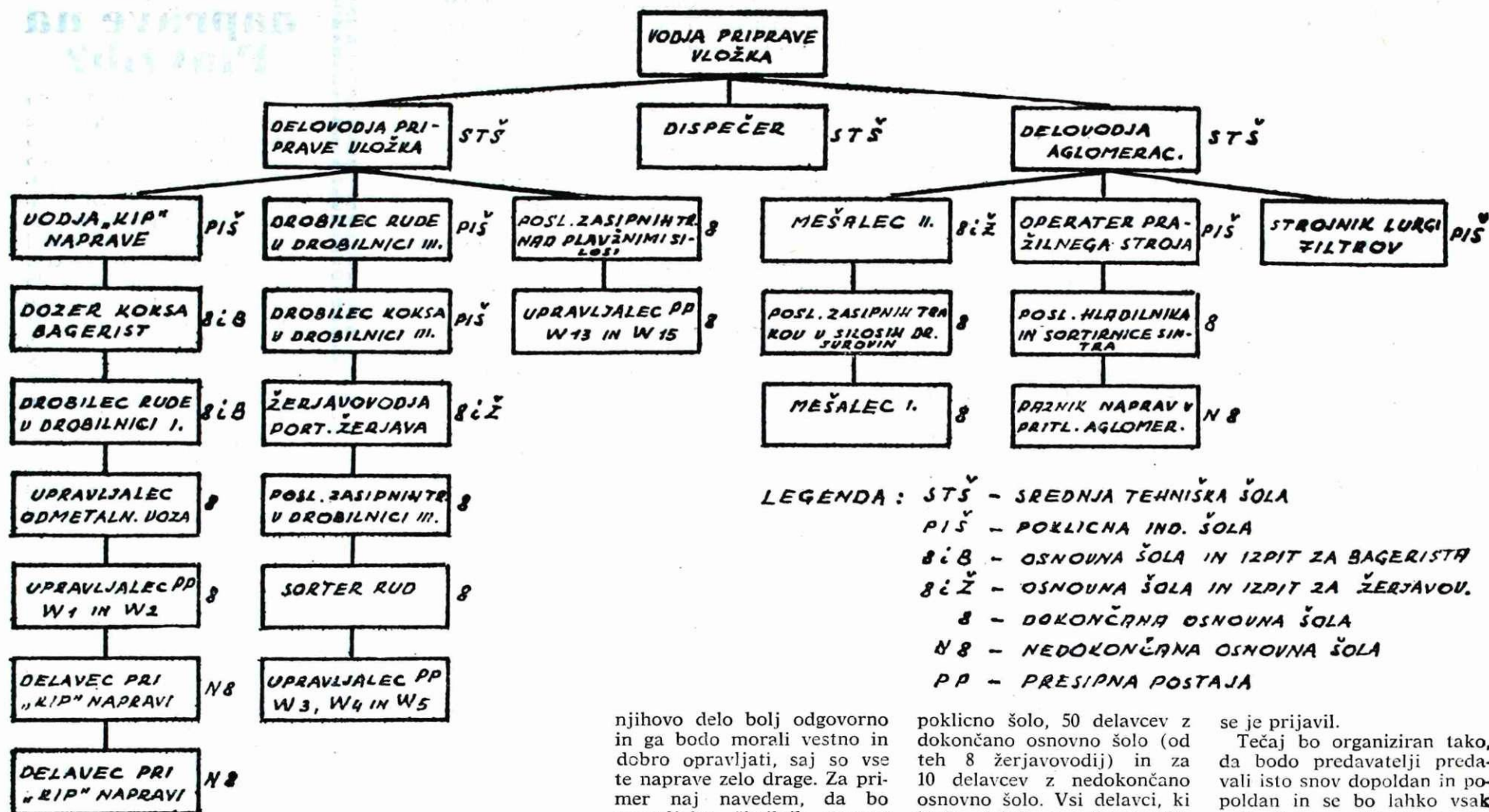
Sindikalne odbore v obratih in posebej še referente za socialno vprašanje pozivamo, da o tem obvestijo slehernega člana kolektiva in da s pravilnim tolmačenjem te humane akcije aktivno sodelujejo pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev. Prosim Vas, da pomagata sodelavcem — sodelavkam iz oddelka za socialno zdravstveno varstvo, ki v teh dneh po Železarni zbiraajo prijave krvodajalcev.

Uspeh v tej humani akciji bo najboljši dokaz naše zavesti, kolektivnosti in solidarnosti!

Predsednik TO OO sindikata ŽJ:
Srečko Mlinarič l. r.
Predsednik komisije za prošnje in pritožbe in socialna vprašanja
Zdravko Pogačnik l. r.

Profili in naloge delavcev v novi aglomeraciji

HEMA DELOVNIH MEST V AGLOMERACIJI

LEGENDA: STŠ - SREDNJA TEHNIŠKA ŠOLA
 PIŠ - POKLICNA IND. ŠOLA
 8iB - OSNOVNA ŠOLA IN IZPIT ZA BAGERISTA
 8iŽ - OSNOVNA ŠOLA IN IZPIT ZA ŽERJAVOV.
 8 - DOKONČANA OSNOVNA ŠOLA
 N8 - NEDOKONČANA OSNOVNA ŠOLA
 PP - PRESIPNA POSTAJA

Z izgradnjo aglomeracije se bo jeseniškemu plavžarju izpolnila dolgoletna želja — moderna in dobra priprava vsipa za plavž. Da pa bo to delo z dokončanjem izgradnje aglomeracije čim bolj steklo, se moramo že sedaj spoznavati z novimi napravami. Ljudje, ki bodo upravljali te naprave, morajo biti že prej seznanjeni z njihovim delovanjem, poznati pa morajo tudi tehnologijo priprave rud in aglomeriranja. Zato bo treba znanje ljudi, ki sedaj de-

lajo na pripravi vložka, še izpopolniti in jim potem zagotoviti taka delovna mesta, na katerih bodo v celoti ustrezali pogojem in tehnologiji dela.

Nova aglomeracija bo obratovala na dve dnini in bo v njej zaposlenih približno 90 proizvodnih delavcev, ki bodo delali na tri izmene. Pri tem so všteti tudi delavci I. faze aglomeracije, ki že sedaj obratujejo. To je manj ljudi kot jih imamo sedaj na pripravi vložka, vendar bo

njihovo delo bolj odgovorno in ga bodo morali vestno in dobro opravljati, saj so vse te naprave zelo drage. Za primer naj navedem, da bo upravljalec čistilnih naprav upravljal z napravami, ki so vredne čez milijardo starih dinarjev. Od njegovega dela ter od vzdrževanja in čiščenja bo odvisno, kako čista bo aglomeracija. Tudi ljudje v bližnji okolici se ne bodo več pritoževali na »zaprano aglomeracijo« tako kot se sedaj, ko pražilna peč pošilja cele oblake prahu nad mesto, če bo ta človek v redu opravljal svoje delo.

V novi aglomeraciji se bodo odprla delovna mesta za 10 tehnikov, 20 delavcev s

poklicno šolo, 50 delavcev z dokončano osnovno šolo (od teh 8 žerjavovodij) in za 10 delavcev z nedokončano osnovno šolo. Vsi delavci, ki bodo delali v aglomeraciji, bodo morali obiskovati tečaj, kjer bodo proizvodni delavci razdeljeni v dve skupini:

- skupina: delovodje, dispečerji in vodje skupin;
- skupina: delavci aglomeracije.

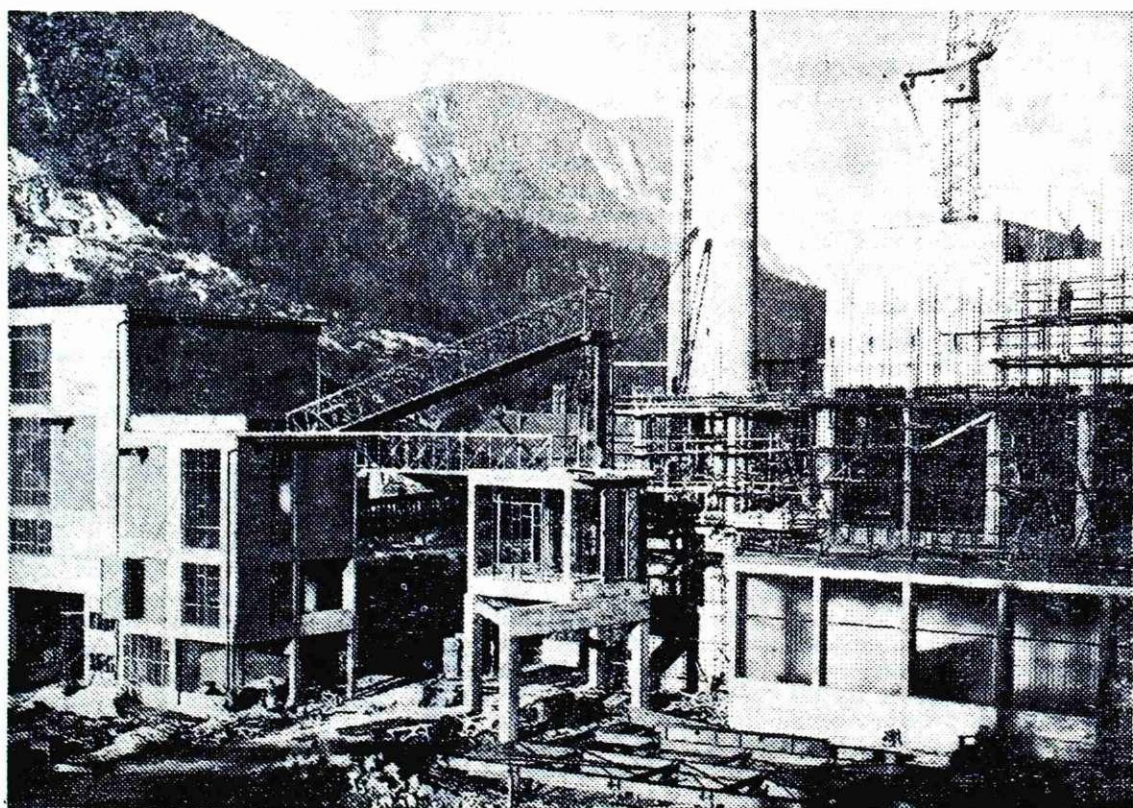
Program tečaja bo prilagojen za vsako grupo posebej, skladno z znanjem, ki se bo zahtevalo od obiskovalcev tečaja za posamezna delovna mesta. Po končanem tečaju bo preizkus znanja posameznikov, ki bo dal odgovor, ali lahko obiskovalec tečaja zasede delovno mesto, na katero

se je prijavil.

Tečaj bo organiziran tako, da bodo predavatelji predavali isto snov dopoldan in popoldan in se bo lahko vsak prijavitelj udeležil predavanj.

Obiskovalci tečaja bodo dobili del praktičnega znanja že na tečaju samem in pri hladnem ter kasneje vročem testiranju naprav, za ključna delovna mesta pa je predvidena praksa na Poljskem v podobni aglomeraciji kot je naša.

Za boljšo orientacijo in lažjo odločitev vsem tistim, ki bodo obiskovali tečaj, pa naj služijo zgornja shema, v kateri so delovna mesta narisana po tehnološkem zaporedju in povezavi.

V novi aglomeraciji bo zaposlenih okrog 90 proizvodnih delavcev

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu

Dežurna služba v Železarni

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 1. 11.:		
Teodor OKROŽNIK, gradbeno vzdrževanje	577	739
NEDELJA, 2. 11.:		
inž. Leon MESARIČ, hladna valjarna	525	590
PONEDELJEK, 3. 11.:		
inž. Franc MLAKAR, elektrooddelek	543	790/35
TOREK, 4. 11.:		
inž. Miroslav NOČ, vzdrževanje	873	754
SREDA, 5. 11.:		
Ciril ODLASEK, valjarne Javornik	620	776
ČETRTEK, 6. 11.:		
inž. Janko PERNE, valjarna Bela	848	723
PETEK, 7. 11.:		
inž. Alojz POHAR, kadroviski sektor	211	790/42

Dežurna služba traja od datuma naslopa ob 14.30 do naslednjega dne do 6.30. V kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite vratarja v glavni pisarni, tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razglasnih deskah vseh vratarjev.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu

Mladina o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Naši predstavniki na mladinski konferenci v Litostroju

V soboto 18. t. m. so bili predstavniki ZMS naše Železarnice navzoči na letni konferenci mladine Litostroja v Ljubljani. Na konferenci so se zbrali številni predstavniki mladinske organizacije iz podjetij težke in lahke industrije iz vse Jugoslavije.

Iz poročila in razprave o delu mladine v Litostroju lahko povzamemo, da se mladina tega kolektiva bori z različnimi težavami. Zainteresirana je in vse svoje akcije in program dela bo usmerila v to, da bi čimprej rešila te probleme.

Zastopnika uprave podjetja in družbeno političnih organizacij sta informirala navzoče o stanju v podjetju. Podjetje se prav tako bori z različnimi težavami, ki so prisotne v našem gospodarstvu. Zanimivo je to, da uvajajo novo proizvodnjo. Prva programska akcija je pogodba s firmo Renault iz Francije. Uprava podjetja in samoupravni organi bodo imeli tesnejše stike z mladino v podjetju, so obljubili.

Za nas so bili najbolj zanimivi razgovori, katere smo imeli v odmoru in med kosilom z mladimi iz različnih podjetij. Ugotovili smo, da so problemi gospodarskih organizacij različni, problemi in interesi mladine pa so zelo podobni. Nerealna delitev osebnega dohodka v gospodarstvu vnaša nezadovoljstvo med mladino in delavce, ker vnaša prevelike razlike med ljudmi. Mladih je še vedno premalo v organih samoupravljanja, v občinskih, republiških in zveznih predstavniških telesih. Problemi mladine so problemi družbe. Tisti problemi, ki se prepočasi rešujejo ali pa se celo nanje pozablja, se ustavljajo pri mladini, ki jo to prizadene. Če probleme pustimo, da gredo mimo nas, še ne pomeni, da so odstranjeni. Gre do okrog, vendar se spet vrnejo na površje. Veliko aktualnega bi lahko zapisali s teh razgovorov.

Zanimalo nas je tudi stanje v železarni Zenica in Sisak.

Izgleda, da je situacija veliko boljša, kakor pri nas. Neproduktivno proizvodnjo so že popolnoma odstranili; pa tudi integrirali so se veliko prej kakor slovenske železarnice, tako da že beležijo pozitivne rezultate. Mladina v železarni Zenica in Sisak je prisotna kot proizvajalec in samoupravljaev, vendar tudi oni imajo razne težave.

Ob tej priliki izročam tudi pozdrave z najboljšimi željami za dobre uspehe našega podjetja, katere so izrekli predstavniki mladine na tem srečanju našem delovnemu kolektivu.

K. Sučur

Letna konferenca

Pretekli teden je imel aktiv ZM šamotarne svojo redno letno konferenco. Najprej je predsednik aktiva Lukič poročal o delu aktiva med obema konferencama in ugodno ocenil aktivnost mladih v obratu.

V razpravi so najprej govorili o rezultatih ankete, ki so jo izvedli med mladino. Iz odgovorov se namreč dobro vidi, da se mladi želijo združevati in sodelovati na raznih športnih manifestacijah, izletih in drugje.

Govorili so tudi o boljši delovni disciplini in o kvalitetnem delu, ob tem pa omenjali, da so strojne naprave v šamotarni zelo dotrajane in zastarele. Ko so govorili o sanacijskem programu, so poudarili, da je za uspešno izvrševanje programa potrebno imeti ustrezne zaloge surovin, poleg dobre organizacije dela in ustreznega strojnega parka.

Lukič V.

Diplomacija na srečanju mladih

Na Bledu je bil zaključen enotedenski simpozij na temo »Vloga mladih v svetu«, ki ga je v počastitev praznovanja 50-letnice SKOJ organiziral CK ZMJ. Simpozija se je udeležilo 81 mladinskih delegacij iz 55 držav in 10 mednarodnih organizacij. Na blejskem srečanju se je zbral manjši del predstavnikov svetovnega mladinskega političnega gibanja. Samo v Evropi je 1640 političnih in nepolitičnih mladinskih organizacij.

Vsi govorniki na simpoziju so izražali enotno mnenje glede svetovnega miru. Nekateri komentatorji in novinarji so pričakovali razprave mladine iz Francije, ZRN, Italije, Latinske Amerike in Japonske ter drugih držav, da bi čim več izvedeli o demonstracijah mladine v teh državah in o ne vključenosti mladine v družbo.

Mladini vsega sveta je skupna borba za mir, svobodo, krepitev mednarodnega sodelovanja in za razvoj demokracije.

Mladina želi biti v središču dogajanja. Iz razprav je tudi razvidno, da mladina misli na današnji in jutrišnji dan in temu želi dati tudi svoj delež. Prisotni so izražali željo mladine za mir in prijateljstvo v svetu ter obsodili vojno v Vietnamu in drugje. Obsodili so sploh vsako vojno, ker mladina ne želi biti za topovsko hrano. Napredni svet se mora boriti proti lakoti, nepismenosti, boleznim in mora biti proti vsakemu izkoriščanju in rasni diskriminaciji.

Predstavniki mladine vzhodnoevropskih držav so govorili o delovnih rezultatih mladine ter o enotnih interesih mladine in delavskega razreda.

To srečanje je dalo veliko moralno podporo za nadaljnje iniciative in akcije pri uresničevanju interesov in potreb mladih.

K. Sučur

Aktualni intervju

»Obsojam linijo najmanjšega odpora.« nam je dejal v enem izmed odgovorov na aktualni intervjuu predsednik tovarniške konference mladine železarnice Jesenice Miro Ipavec, elektrotehnik, zaposlen v RTA.

Sedela sva v garderobi, Miro je vsako vprašanje pretehtal, pomislil, nato pa je odgovoril preudarno, lahko sem »steno grafiral« in tako lahko odgovore navajam v celoti.

Kaj misliš Ti kot predsednik mladine o mladini danes in kaj pričakuješ od mladinske konference glede reševanja problemov delavske mladine?

Mladina je odraz družbe in vzporedno z družbo se spreminja tudi mladina. Konferenca bo dala svojo veljavo in podporo mladim v delovnih organizacijah. Vedno govorimo o želji za dvig osebnega standarda, vendar se moramo ob tem tudi zavedati, da je delo edino, ki neposredno prispeva k dvigu standarda; če prispeva delo največ, potem naj imajo tudi mladi delovni ljudje — neposredni proizvajalci, močnejšo besedo pri kreiranju gospodarske politike.

Kaj misliš o sedanjem delu mladinske organizacije v železarni?

Z načrtnim delom sem zadovoljen, ker vem, da vsaka aktivnost povzroči določene reakcije, katerih končni rezultat je največkrat zelo koristen. Prebuja se zanimanje mladine do nezavidnega in zaenkrat na žalost še vedno slabo perspektivnega položaja železarnice.

Kje je vzrok za premajhno revolucionarnost mladih in ali je zdravilo proti njihovi pasivnosti?

Vzrok za pasivnost je v preteklosti. Na primer pred vojno mladi ljudje niso upali komentirati, danes pa, ko si lahko vsak širi svoje obzorje (šola, tečaji) in ko lahko vsakdo sodeluje v samoupravnih in političnih organih, ima tudi možnost, da sodeluje pri oblikovanju politike. Obsojam pa linijo najmanjšega odpora, ko mnogi mladi ne poskušajo dovolj vplivati na odstranjevanje napak podjetja, raje se poslavljajo od kolektiva. Proizvajalci, ljudje, ki so vezani na železarno tako s stanovanji, z domom, družino, postajajo borbeni. Živo se zanimajo in ravno ti so perspektivni za podjetje, obenem pa ta volja — perspektivnost »zdravi« pasivnost do dogajanja v podjetju.

Zakaj ni večje povezave med vso mladino železarnice in mladino Jesenic?

Mladina železarnice je tudi mladina Jesenic. Kakor se razlikujejo njihove obveznosti do dela v podjetju ali šoli, tako se razlikujejo tudi po mentaliteti, ki se potem odraža v sodelovanju. Povezava med mladino iz železarnice in ostalo mladino pa je kljub temu zadovoljiva.

Kako si predstavljaš današnjega mladincea?

Predvsem mora predstavljati zdravo, delovno osebnost v delovnem okolju, da kot tak lahko opozarja na napake drugih in sodeluje pri oblikovanju življenja in dela v podjetju.

Kaj misliš o družbeno političnih organizacijah v podjetju?

Najbolj me boli to, da se ljudje izražajo: »Dvorazredno družbo imamo; delovno rajo in gospode zgoraj.«

Dobro vem, da vsak lahko sodeluje pri oblikovanju gospodarskega in družbeno-političnega življenja. Če bi vsi »gospodje« ali »komunisti«, ki so si že ustvarili položaj v podjetjih ali drugje s pošteno zavestjo sodelovali pri reševanju težav, danes verjetno ne bi razpravljali toliko o nelikvidnosti. Pravilno se mi zdi, da v podjetjih obstojajo močne družbeno-politične organizacije, ki sooblikujejo življenje in delo v podjetju. Najbrž ne more nihče trditi, da je delovanje teh družbeno-političnih organizacij nekoristno. Zato mora tudi mladina sodelovati v teh organizacijah, ker se bo le tako prekalila in uspešno pripravljala na svoje naloge v bodočnosti.

M. Kunšič

Kako vzdrževati strojne naprave na Plavžih?

Situacija pri vzdrževanju strojnih naprav na plavžu je tako kritična, da se moramo resno vprašati, kako bomo sploh še vzdrževali, da o kakšnem preventivnem vzdrževanju sploh ne govorimo. Zahteve proizvodnje so dokaj realne in moramo reči celo tolerantne, seveda samo do takrat, dokler so strojne naprave vsaj toliko v redu, da proizvodnja normalno teče. Kadar pa se kaj ustavi, potem pa je tudi konec toleriranja, kar je popolnoma razumljivo.

Kljub dobri volji strojnih vzdrževalcev, da bi potrebam in željam proizvajalcev ustregli, je pri sedanjem stanju nemogoče. Glavni vzrok za to je prvič zelo velik manjk delavcev do normativu, drugič pa je tudi sestav kadra zelo šibek. Na eni strani nas izkušeni vzdrževalci zapuščajo, v zameno, v kolikor jo sploh dobimo, pa dobimo ključavničarje iz poklicne šole, ki nimajo še dovolj delovnih izkušenj. Toda če bi imeli več starejših vzdrževalcev, bi te mlade delavce, ki imajo v glavnem vsi dovolj osnove in dobre volje, kmalu vpeljali v delo in bi bili dobri vzdrževalci. Toda bolj izkušeni vzdrževalci ne gredo radi na plavž, ker je vzdrževanje strojnih naprav na plavžu zelo naporno in tudi grdo. Zato dobimo lahko samo kadre iz poklicne šole, ki pa se ponavadi po odsluženju vojaškega roka nobeden več ne vrne k plavžem.

Že dalj časa na rednih tedenskih konferencah obravnavamo vprašanje pomanjkanja delavcev tako v vzdrževanju na plavžu, kakor tudi v jeklarni. Nihče tega vprašanja ni vzel dovolj resno, zato smo v vzdrževanju prišli tako daleč, da danes ne moremo več naprej. V dokaz za to navajam primer, da v preteklem tednu nismo mogli napraviti v aglomeraciji preventivnega vzdrževanja zaradi pomanjkanja delavcev. Tudi popravilo rudarne prazilnih peči z zamenjavo elevatorja ni bilo iz istih razlogov opravljeno v predvidenem času, pomoči iz montaže pa nismo dobili.

Stanje bo v novembru še slabše, ker nas bodo zapustili še štirje vzdrževalci, potem bomo imeli lahko samo dežurno službo, za vse ostalo delo pa bomo morali dobiti pomoč iz centralnih delavnic, ali pa se posluževati tujih podjetij za redno vzdrževanje. Ob tem se sprašujem, kdo bo nosil odgovornost za redno vzdrževanje težkih obratov, kajti tudi tisti, ki bodo še ostali, ne bodo mogli niti dežurni službi, kako šele drugim delom.

TS

Samoupravni organi v preteklem tednu

6. seja odbora za poslovno politiko

Predsednik odbora za poslovno politiko inž. Emil AŽMAN je sklical 6. sejo odbora v soboto, 25. oktobra 1969. Na seji so obravnavali poslovno poročilo za prvih devet mesecev letošnjega leta in pa informacijo o pritisku železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane.

Predno so začeli obravnavati glavni dve točki dnevnega reda so pregledali še sklepe zadnjih dveh sej odbora in ugotovili, da so sklepi izvršeni, obenem pa rešili še reklamacijo inozemskega kupca, ki so jo obravnavali že na prejšnji seji pa so jo odložili, ker so želeli vedeti kdo je krivec za to reklamacijo. Iz poročila, ki sta ga pripravila oddelki tehnične kontrole in obratovodstva valjarne 2400 se ni dalo ugotoviti krivca, ker se na delovnem mestu čisto menjajo delavci pa tudi reklamacija je povzročena že v maju.

Poslovno poročilo za devet mesecev so sprejeli in ugotovili, da je bilo v prvih devetih mesecih letošnjega leta poslovanje uspešno in da obstajajo realne možnosti, da do konca leta pokrijemo tekočo izgubo, iz presežka pa še del lanske izgube. Kljub temu, da se stanje izboljšuje pa so sklenili, da moramo še naprej delati v smislu samostojnih ukrepov in sklepov, ki jih je delavski svet Železarn sprejel ob polletnem obračunu, ker bomo le tako lahko letošnje gospodarsko leto zaključili brez izgube in si ustvarili možnost normalnega izplačevanja osebnih dohodkov v naslednjem letu.

V zvezi z uspehi, ki smo jih dosegli in ki jih moramo še doseči, so menili, da je uspešna izpolnitev planskih nalog v zadnjem kvartalu letošnjega leta močno odvisna od kadra na ključnih delovnih mestih predvsem visoko kvalificiranih delavcev. Zato so naročili kadrovskemu sektorju in sektorju za ekonomiko, da poiščeta ustrezne rešitve, kako bi z boljšim nagrajevanjem in dodatno stimulacijo, ta kader v Železarni obdržali.

V nadaljevanju se je obravnavala informacija direktorja Železarn o ukrepih v zvezi z grožnjo železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane, da bo ustavilo dovoz surovin in odvoz gotovega blaga. Po izčrpni informaciji so menili:

ZA KRVODAJALCE PO ŠTIRI URE IZREDNO PLAČANEGA DOPUSTA!

Odbor za življenjske pogoje in rekreacijo je sklenil, da se tako kot vsa leta doslej, odobri vsem sodelavcem, ki bodo sodelovali v krvodajalski akciji na Jesenicah, ta dan štiri ure izredno plačanega dopusta. Odbor s to odobritvijo v celoti podpira to humano akcijo, v kateri naj bi sodelovalo čimveč članov naše delovne skupnosti, saj bomo tako priskrbeli zalogo krvi tudi za eventuelno ponesrečene naše sodelavce ali otroke, ki so v stalni nevarnosti ko gredo po poti v šolo ali iz šole.

1. da v sedanjem položaju glede na obratna sredstva in stanje dolgov naših kupcev Železarna železniškemu transportnemu podjetju ne more plačati več, kot je dogovor-

16. seja odbora za plan in finance

Na 16. seji odbora za plan in finance, ki je bila v četrtek, 23. oktobra 1969 so obravnavali uspehe proizvodnje v II. dekadi oktobra in analizo finančnega rezultata v septembru.

Ugotovili so, da je izvrševanje količinskega plana, zlasti po asortimentu pri blagovni proizvodnji v teh dveh dekadah oktobra nezadovoljivo glede na to, da je oktober sicer izredno ugoden mesec za proizvodnjo in smo v tem mesecu vedno dosegali zelo dobre rezultate. Organizatorjem proizvodnje so naročili, da sprejmejo ustrezne ukrepe, da se stanje do konca meseca popravi. Ugotovili pa so tudi razveseljivo dejstvo, da se je stanje v predelovalnih obratih, zlasti v žičarni znatno popravilo in obstajajo možnosti, da bo žičarna letos dosegla svoj plan tako po količini kot po vrednosti.

Od sektorja za ekonomiko so zahtevali, da do naslednje seje pripravi poročilo o izvrševanju plana po asortimentu, zlasti za žičarno, zaradi

5. seja komisije za medsebojne odnose v valjarni profilov

Komisija je imela sestanek 21. oktobra, razpravljali pa so o predlogu in izdaji odločb za premestitve šestih sodelavcev na druga ustrezna delovna mesta. Komisija se je s predlogom v celoti strinjala. V drugem delu se je ugodili prošnji sindikalnega odbora valjarne profilov, da lahko dobi finančna sredstva iz rezervnega sklada, ker namerava organizirati izlet v Celje. Komisija se je tudi strinjala s predlogom sindikalnega odbora, da iz rezervnega sklada izplačajo na osnovi sprejetega sklepa pomoč svojcem umrlega sodelavca Srečka Komaca.

jeno s konstrukcijo plačila temu podjetju,

2. da pri sedanji vrednosti kapitala Železarna ne more pristati na plačevanje 12% zamudnih obresti za neplačane prevoze in

3. da glede na pogodbeno obveznost z nekaterimi našimi kupci lahko še nekaj prevozov naših izdelkov preusmerimo na železnico, vendar tega ne moremo v celoti.

pomanjkanja naročil za nekatere dimenzije in kvalitete patentirane žice.

Dosežen finančni rezultat v septembru je ugoden predvsem zaradi bistveno boljše asortimenta prodanih izdelkov in dosežene razmeroma visoke poprečne prodajne cene. Smatrali so, da je treba septembrski premik zasledovati in ga obdržati do konca leta, kar je skladno s politiko forsiranja proizvodnje predelovalnih obratov oziroma visoko vrednih proizvodov. Ugotovili pa so, da je stanje zalog zaskrbljujoče in bo treba končno oceniti obremenitve stroškov do konca leta za nedovršeno proizvodnjo.

Ob koncu seje so potrdili operativni plan za november in pri pregledu sklepov prejšnje seje ugotovili, da se zaloge hladnega vložka v valjarni Bela zmanjšujejo in so podane možnosti, da se še zmanjšajo.

Malica v naših kantinah

»Pasulj prosim«, krožnik se je napolnil, recimo, da je bil poln. Še kruh, čaj in vse skupaj je bilo nekaj čez dva N dinarja. Vprašujem, zakaj ne napišejo na tablo fizičnega juha, saj v krožniku plava nekaj luščin fižola, vse ostalo je bolj vodenega značaja. Kaj res lahko topli obrok iz kotlov družbene prehrane do kantin tako zvedeni ali pa zvedeni v posameznih kantinah? Cene vsakodnevno rastejo, izbira je zelo skromna, postrežba in odnos do potrošnikov pa še zdaleč ni gostinski. Kaj naj res vsak dan prebavljamo: sir, kumarice, troje vrst salame, mleko, čaj, klobase, žledčke, nekaj vrst konzerv in že omenjeni »pasulj« (voden)? Naj se hranimo s sladkorjem in pravo kavo ali cigaretami, namesto da bi osebje kantine bolj naročalo izdelke oziroma gotova jedila iz družbene prehrane — centrale.

Zakaj že nekaj mesecev razstavljamo pult za topli

ŽELEZARNA JESENICE

Obrat: šamotarna

Jesenice, dne 29. X. 1969

DELAJSKEMU SVETU ŽELEZARNE JESENICE

Delovni kolektiv šamotarne je danes zjutraj ob 6.00 urih na izrednem sindikalnem sestanku sprejel sklep, da se iz sredstev OD za mesec november nakaže kot prvo pomoč ponesrečencem elementarne nesreče v Banjaluki in okolici 5.000,00 din (pettisot).

Delovni kolektiv je soglasno sprejel ta sklep, ker se zaveda strašne nesreče, ki je doletela naše tovariše v socialistični republiki Bosni in Hercegovini. Ob tem je imel tudi pred očmi skovano bratstvo in enotnost v času narodnoosvobodilne borbe — vsi za enega, eden za vse.

Predlagamo DS podjetja, da prek delovnih skupin v posameznih obratih in sindikalnih sestankih opozori na dolžnost, ki jih ima naš proizvajalec v takih primerih, da moramo skupno reševati vse take in slične elementarne nesreče.

Sekretar oddelka
ZK šamotarne:
SORN Ivan l. r.
Obratovodja:
STANA Roman l. r.
Predsednik
sindikalnega odbora:
PANIC Ostoja l. r.

5. seja odbora za kadre

Predsednik odbora za kadre Janez TUŠAR je sklical 5. sejo odbora v ponedeljek, dne 27. oktobra 1969 in v razpravo predložil odboru ukrepe proti delavcem, ki niso opravili periodičnega preizkusa iz varstva pri delu, reševanje tekočih zadev in vlog.

S predlogom ukrepov proti tistim delavcem, ki organizirajo in vodijo delo pa niso opravili periodičnega preizkusa iz varstva pri delu se na odboru niso v celoti strinjali in so ukrepe omilili v toliko, da so tistim delavcem, ki bi morali biti zaradi tega premeščeni na druga delovna mesta, dali še eno možnost, da preizkus opravijo v enem mesecu, do takrat pa se jim od osebnih dohodkov odte-

ne 5%. Če še pri tej zadnji možnosti preizkusa ne bodo opravili, to pomeni, da morajo pri preizkusu dobiti več kot 98 točk, bodo odstranjeni z delovnega mesta in bodo morali na drugo ustrezno delovno mesto, ki pa verjetno ne bo v istem rangi.

Med tekočimi zadevami so naprej obravnavali delavce, ki niso opravili preizkusa iz nepismenosti in sklenili, da bodo delavci, ki do 1. februarja 1970 ne bodo uspešno opravili preizkusa iz pismenosti, morali z delovnih mest z oznako D-3 in D-4, če takšna delovna mesta zasedajo oziroma z delovnih mest, ki so razporejena v peto ali višjo kategorijo. Ti delavci ne bodo mogli tudi začasno nadomeščati delavce z višjo kategorijo, v nobenem primeru pa ne bodo mogli nadomeščati neposredno vodij dela.

Obravnavali so razne obvezne tečaje, ki jih redno organizira kadrovska služba za naše delavce na določenih delovnih mestih, vendar se jih nekateri delavci ne udeležujejo. Naročili so obratovodstvom, da proti tem nediscipliniranim delavcem ukrepajo, kadrovskemu sektorju pa priporočili, da poizkuša tečaje organizirati po obratih, to je bližje delavcem in vplivu obratovodstev.

Predno so prešli na reševanje vlog, so sklenili, da bodo novospreglete ženske v času priučevanja sprejemale osebne dohodke iz sredstev osebnih dohodkov pred razdelitvijo, vendar ne več kot dva meseca.

M. Kunšič

Naši sodelavci v sanacijskem programu

Izvajanje nalog, ki jih pred kolektiv postavlja sanacijski program, je trajen proces

Medtem ko tečejo naši razgovori s sodelavci o izvajanju internih sanacijskih programov, se kažejo tudi že vidnejši rezultati prizadevanj delovnega kolektiva. Ti rezultati so sicer rezultat številnih ukrepov in mer, med drugim tudi določenih korektur v pogledu večje stimulacije pri delitvi osebnih dohodkov, vendar pa opozarjajo, da sanacija zajema široko področje nalog od neposrednih proizvajalcev do strokovnih služb.

Danes nam odgovarjajo sodelavci iz valjarne Bela in zavijalnice v žebljarni.

VPRAŠANJE: Ali vam je znan sanacijski načrt Železarn oz. ali so vam za vaše delovno področje znani sanacijski ukrepi oziroma sprejete sanacijske mere in kako jih uresničujete oziroma kako ste se vi osebno vključili v izvrševanje teh nalog, ki praktično pomenijo bolj racionalno gospodarjenje in boljšo organizacijo z namenom boljših poslovnih rezultatov?

ODGOVORI:

Cveta HRIBAR, strojna navijalka žičnikov v zavijalnici: Predpogoj za dosledno izpolnjevanje sanacijskega programa je v tem, da bomo imeli tudi v prihodnje dovolj naročil. Sledi kvalitetna izdelava in pozornost vseh, ki so zaposleni na delovnih mestih, da delajo kot to zahtevajo naročila in predpisi. V tesni povezavi pa je nagrajevanje. Vaše vprašanje se nanaša tudi na vložek. Za izdelavo žičnikov potrebujejo naši žebjarji žico, ki jo dobivamo iz žičarne. Od pravočasne dobave žice je odvisno, kako delamo. Včasih se je že zgodilo, da smo morali z delom za krajši čas prekiniti, ker ni bilo žice. Vse to pa lahko slabo vpliva na izpolnjevanje proizvodnega načrta. Največ težav imamo, ker so žičniki slabo očiščeni. Naši sodelavci, ki so zaposleni v čistilnici, gledajo predvsem na težo, vse premalo pa na kvaliteto. Vprašujete, kako lahko de-

lavec direktno vpliva na izpolnjevanje sanacijskega programa. Menim, da samo z dobrim in vestnim delom. Mnenja sem tudi, da bi morali biti za opravljeno delo bolje nagrajeni.

Julka MLAKAR, strojna zavijalka v zavijalnici: O nalogah sanacijskega programa smo obširneje govorili na sestanku delovne skupine. Rada bi opozorila na ustrezno organizacijo dela, ki je več kot potrebna. Dogaja se, da v prvi polovici meseca skoraj nimamo dela, proti koncu meseca pa ga je toliko, da bi morali celo uvesti nadurno delo, ker imamo veliko zadrego. Toda če hitimo z delom, se lahko zgodi, da ga opravimo površno in tako pride do morebitne reklamacije. Z modernizacijo oziroma mehanizacijo nam je bilo delo olajšano, še vedno pa imamo težave, ker so žičniki slabo očiščeni. Delavkam, ki so zaposlene v zavijalnici, to ni všeč, ker so na kartonih, priloženih materialu, ki ga dobi kupec, vpisane številke posameznih strojev. V kolikor pride do reklamacij, se delavke, ki so zaposlene pri posameznih strojih, klicane na odgovornost, ne morejo pa odgovarjati, če so bili žičniki slabo očiščeni. Sanacijski program omenja tudi delovno disciplino, vendar pri nas v zavijalnici glede tega nimamo posebnih težav.

Jože OVSENIK, strojni okovalec kartonov: O sanacijskem programu sem bral v Železarnju. Omenim naj disciplino, ki precej popušča. Delavci večkrat zapuščajo svoja delovna mesta med delovnim procesom, drugi pa, ki so od njih odvisni, morajo čakati. Zaenkrat imamo vložka dovolj. Tračno železo, ki ga uporabljamo, dobimo iz hladne valjarne. Težava je v tem, da material večkrat dimenzijsko ni izdelan po predpisu. Vzdrževanje strojev v zavijalnici je v redu, več težav pa imamo z vzdrževanjem v žebljarni. Že sodelavke so v svojih odgovorih na vaše vprašanje opozorile na čiščenje žičnikov, ki je slabo in neustrezno. Morda je vzrok tudi v tem, da niso zadovoljni z nagrajevanjem in zato hitijo. Izmeček nastane, če je trak, ki ga uporabljamo, premehek in oksidirani. Organizacijo dela bo treba še izboljšati, tako da bomo imeli delo razporejeno čez ves mesec. Včasih kaže tako, da bi proti koncu meseca morali delati tudi po 12 ur.

Franc LOGAR, vodja profilarne v valjarni Bela: O sanacijskem programu sem bral v Železarnju. Poudarim naj, da je treba urediti sedanjí sistem nagrajevanja, ki ni spodbuden. Kadar delavec ve, zakaj dela, bo svoje obveznosti tudi bolj marljivo in vestno izpolnjeval. To ga tudi spodbuja, da dela bolje, v nasprotnem primeru pa izgubi voljo do dela.

Kar zadeva našo profilarno naj omenim predvsem kvaliteto. Zelo važno je, da bluming in štekel delata v redu in da ni izmečka. Marsikaj je odvisno od dobre medsebojne povezave, mi pa se med seboj vse premalo po-

znamo. Vzdrževanje naprav je sicer zadovoljivo, če upoštevamo, da imajo tudi vzdrževalci določene težave. Včasih je bilo bolje. Imeli smo stalne vzdrževalce oziroma ekipe vzdrževalcev, ki so posamezne stroje oziroma naprave dobro poznali in če je bilo treba, so jih tudi takoj popravili. Sedaj pa se dogaja, da menjava traja tudi po dva dni. O ukrepih, ki jih predvideva sanacijski program Železarnje in obrata, je bilo govora tudi na sestanku delovne skupine. Ob koncu pa naj pripomnim, da kljub vsem dosedanjim razpravam, kolikor jih je bilo, še ni bistvenih rezultatov.

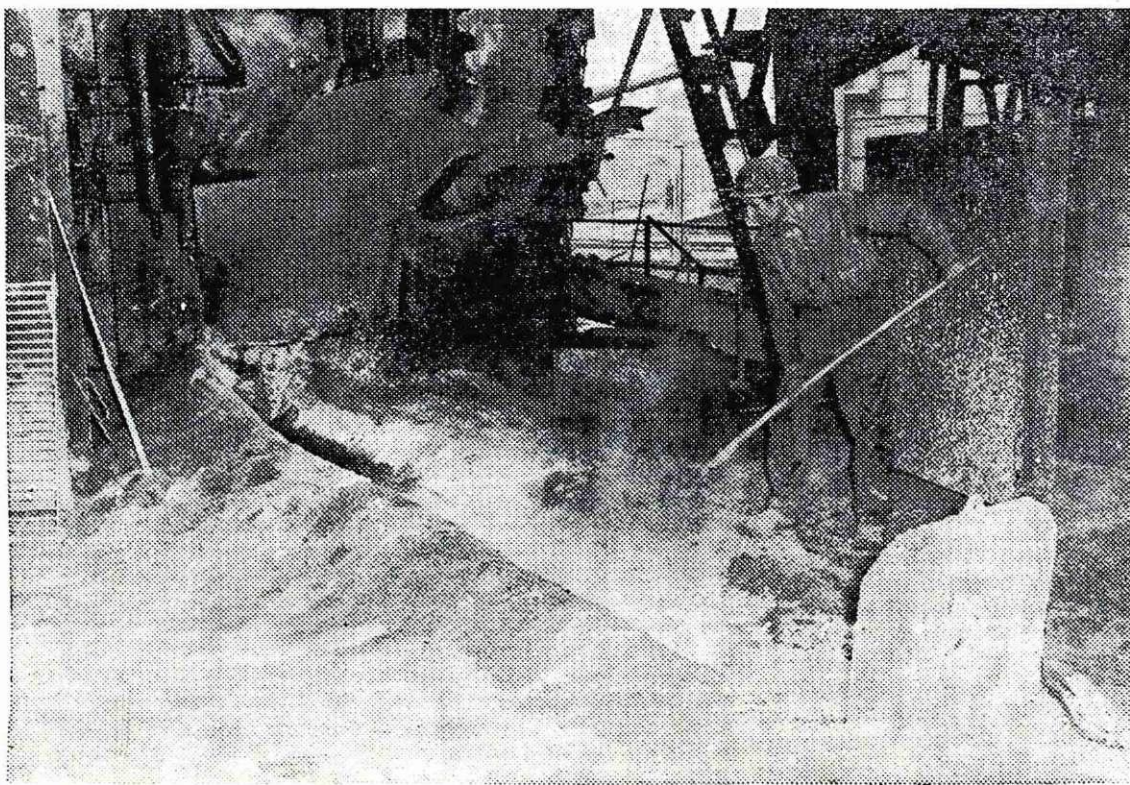
Andrej VIDMAR, manipulant pločevine na liniji rezanja: Osrednji problem je prav gotovo kvaliteta, oziroma material, ki ga dobimo iz bluminga in štekla. Če bomo hoteli dosledno izvajati ukrepe, predvidene v sanacijskem programu, bo treba delati z večjo pozornostjo. Izboljšati bo treba organizacijo dela od tehnološke priprave dela prek talilnic do obratov s končnimi izdelki. Veliko je obratov, ki imajo težave z vložkom, problem zase pa je tudi vzdrževanje, ki ni tako kot bi moralo biti. Ne bi smelo biti vseeno, kako dolgo traja popravilo ali menjava. Svoje delo bi morali vzdrževalci opraviti ob sobotah, kadar smo mi prosti, tako pa se je že zgodilo, da smo morali imeti v ponedeljek zastoj v proizvodnji, ker vzdrževalci niso opravili svojega dela pravočasno. Ker je kvalitetno delo naš osrednji problem, je zelo važno, da vsak posameznik pazi, da delo opravi čim bolje. S tem bomo zmanjšali število reklamacij, kar je važno tako za posamezni obrat kakor tudi za Železarno v celoti. Sanacijski program je v sedanjem položaju za Železarno zelo pomemben in menim, da je od dobrega ali slabega izpolnjevanja odvisno, kako velik kos kruha si bomo odrezali.

Boris BREZIGER, jeklovlek: Z ukrepi sanacijskega programa sem seznanjen preko Železarnja. Takoj na začetku naj povem, da je potrebna večja doslednost pri delu. Urediti bo treba kadrovsko politiko. Imam občutek, da nismo napravili vsega, kar smo se dogovorili, oziroma da je bilo več besed kot dejanj. S kvaliteto vložka, ki ga dobivamo iz valjarn, nismo zadovoljni. Sedaj imamo dela dovolj, vendar pa se mi zdi kot da ne mislimo, kako bo v prihodnje, na primer čez leto dni. Marsikaj bo treba izboljšati, predvsem organizacijo dela. Še vedno imamo skrite rezerve pri koriščenju delovne-

ga časa. Glavni problem, s katerim se srečujemo v jeklovleku, je vsa leta nazaj, je utesnjenost delovnega prostora. Brusilnica je oddaljena, to pa nam povečuje stroške. Sicer so v jeklovleku proizvodni stroški manjši kot so bili, vendar jih bo treba še znižati. Vzdrževanje je problematično in imamo precej zastojev. Kaže, da so vzdrževalci premalo stimulirani za svoje delo in jim je vseeno, kako dolgo traja popravilo. Morda bi bilo bolje, če bi imeli svoje vzdrževalce in bi bili pri nagrajevanju vezani na rezultate dosežene pri proizvodnji. Izmečka je manj kot smo ga planirali, probleme pa imamo s samim vložkom ter rezanjem fiksnih dolžin.

Pavla HOŽIČ, jeklovlek: O sanacijskem programu smo že govorili na sestanku delovne skupine. Poudarim naj, da bi morali biti bolj pozorni do obratov, ki so rentabilni, od katerih ima Železarna dohodek. Za naš obrat je važna pravočasna dobava vložka, izboljšati bo treba kvaliteto dela in zmanjšati zastoj. Ko je že govora o kvaliteti, imam v mislih peškanje in tudi prihranek pri porabi votlic, ki so drage. Predvideno je, da bomo dobili nove stroje (vlečno linijo), problem pa je prostor, ki ga že itak primanjkuje. Menim, da bi z doslednim izpolnjevanjem sanacijskega programa sedanje stanje v Železarni lahko precej izboljšali.

Anton PURGER, jeklovlek: O sanacijskem programu in ukrepih je bilo že veliko napisanega v Železarnju. Pri izpolnjevanju programa se srečujemo s številnimi problemi. Opozorim naj na rezervne dele, ki jih primanjkuje in zato večkrat pride do zastojev. Važno je, kako so poravnane palice, če so ravne, imamo manj izmečka. Z vzdrževanjem luščilnih strojev smo sicer zadovoljni, vzdrževalci pa večkrat nimajo takoj pri roki potrebnih rezervnih delov. Če hočemo biti dosledni, potem bo treba v vsej Železarni izpolnjevati proizvodni načrt ob manjšem številu zaposlenih. Zastoj bo treba zmanjšati na minimum, vložek mora biti boljši kot je sedaj, tako da bo manj izmečka. Ker imamo v jeklovleku stalne težave z vložkom, menim da je vzrok temu tudi to, da v predhodnem obratu mislijo predvsem na težo, vse premalo pa na kvaliteto. So primeri, da so vmes tudi kratke palice, ki jih moramo izločiti. O sanacijskem programu in sploh o problemih, s katerimi se srečujemo, smo se pogovarjali tudi na konferenci mladine v jeklovleku.

PLAVŽ — priprava prebodnega kanala

Pričela se je javna razprava

Na zadnji razširjeni seji sekretariata sekcije »zdravstvo v samoupravnem sistemu« republiške konference SZDL, so razpravljali, kako organizirati najbolj tvorne oblike sodelovanja organizacij Socialistične zveze in občanov v javni razpravi o graditvi sistema zdravstvenega varstva in zavarovanja ter opredeliti naloge SZDL v pripravah na javno razpravo o osnutkih zakona o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju ter izhodiščih za financiranje zdravstva v letu 1970.

Za uvod sta pripravila nekaj misli o osnutkih gradiva za zakon republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo ter sekretariat za delo. Oba osnutka bosta ob koncu oktobra letos v javni razpravi pripravila pa jih bo delovna skupina za preučitev sistema zdravstvenega in invalidsko-pokojniškega zavarovanja skupščine SRS. Javna razprava bo trajala do 15. 12. 1969.

Takoj, ko bo gradivo za javno razpravo pripravljeno, se bo sestala sekcija »zdravstvo v samoupravnem sistemu« pri republiški konferenci SZDL Slovenije in opredelila nekatere vsebinske vidike, na katere bi bilo potrebno v javni razpravi še posebej opozoriti. Sekretariat sekcije bo povabil k razpravi avtorje zakonskih osnutkov in širši krog strokovnih in družbeno-političnih delavcev iz samoupravnih organov s tega področja. Poudarili so, da bo v razpravi potrebno še posebno obravnavati nekatera pomembna vprašanja, ki neposredno zadevajo položaj občana kot zavarovanca, bolnika in zdravstvenega delavca ter njihovo aktivno vlogo pri sprejemanju odločitev. Predvidevajo, da bo do teh vprašanj zavzel svoja stališča izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije, kar bo olajšalo delo organizacijam v občinah, da se bodo le-te lahko posvetile najbolj bistvenim vprašanjem.

Na seji sekcije so ugotovili, da bo vprašanja, ki izhajajo iz nekaterih še nerešenih odnosov med plačniki in izvajalci zdravstvenega varstva, potrebno podrobneje proučiti. Predvsem zadeva to oceno dosedanjih rezultatov pri reorganizaciji zdravstvenih služb, pri nas kot izhodišču za bodoče odločitve, ki naj bodo v skladu z ekonomskimi osnovami in začrtano politiko zdravstvenega varstva.

V razpravi bo potrebno dobiti tudi odgovor, če je potrebno, da se medicinske regije pokrivajo z območjem skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Nadalje je odprto vprašanje, kako pospešiti uveljavljanje dohodkovnega sistema na področju zdravstva.

V zvezi s financiranjem zdravstvenih služb bo treba zbrati stališča do vprašanj kot so povečanje neposredne participacije zavarovancev, višina nadomestil, samoplačniške ordinacije in druga. Zelo važno je tudi vprašanje, kaj narediti ob kritičnem stanju v skladih zdravstvenega zavarovanja kmetov ter kako pospešeno načrtovati zdravstveno varstvo v okviru perspektivnega razvoja in srednjeročnega gospodarskega in družbenega razvoja Slovenije.

To so le nekatera osnovna vprašanja, ki naj bi jih organizacije SZDL v javni razpravi obravnavale in s svojimi političnimi stališči prispevale h graditvi sistema zdravstvenega varstva in zavarovanja na samoupravnih osnovah.

Še pred razpravo o bodočih sistematskih rešitvah, ki jih bosta uveljavila oba zakona, pa bo Socialistična zveza ocenila predloge o izhodiščih za financiranje zdravstva v letu 1970. V zvezi s tem je bilo na seji poudarjeno, da bo SZDL podprla prizadevanja, da se odpravi limitiranje pri določanju prispevka za zdravstveno zavarovanje, saj takšna administrativna oblika omejuje samoupravne pravice skupnosti zavarovancev. S tem bi se povečala tudi odgovornost samoupravnih organov za racionalno porabo sredstev, za pokrivanje morebitnih izgub, za sklepanje in izvajanje pogodb z izvajalci zdravstvenega varstva.

Gradivo za javno razpravo bo posredovano vsem organizacijam Socialistične zveze, republiška konferenca SZDL Slovenije bo skupaj z republiškimi svetom sindikatov Slovenije organizirala tozadevna posvetovanja v devetih področjih komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja.

Občinskim konferencam Socialistične zveze pa so priporočili, naj se na javno razpravo pripravijo, da bodo lahko sproti posredovali predloge in stališča republiški konferenci SZDL Slovenije — skupini za socialno zdravstvena vprašanja.

Branko Blenkuš

Slavko Tarman:

»Povečana doza sevanja — resen problem bodočih generacij«

4

Maršal TITO — vrhovni komandant oboroženih sil SFRJ: (na zborovanju oficirjev skopljanske vojne oblasti)

»Tovariši, vi spremljate vse, kar se trenutno dogaja v svetu. Spremljate sedanje tekmovanje v oboroževanju. V tem tekmovanju brezobzirno sodelujejo nekatere super sile, ki imajo za to materialne, tehnične in znanstvene pogoje. Naj vas nikar ne moti, da mi ne moremo tekmovati z njimi, da se ne moremo razvijati vzporedno s pripravami za vojno z jedrskim orožjem in da ne posedujemo jedrske bombe. Nisem fanatičen pacifist, ker imam dovolj izkušenj iz preteklosti — vendar v jedrsko vojno ne verjamem. Ne verjamem namreč, da bi bili ljudje, ki sedaj odgovarjajo pred svojimi narodi in vsem človeštvom tako kratkovidni, da bi storili takšen korak. Duh in morala sta trenutno močnejša kot pa rožljanje z jedrsko bombo. S svojim učinkom lahko jedrske bombe uničijo svet, ni pa gotovo, da jo bo preživel tisti, ki jo bo vrgel prvi. Prav zato ne verjamem, da bi prišlo do jedrskega spopada.«

General-polkovnik dr. Gojko Nikoliš, šef generalštaba sanitetne službe JLA:

»Verjamem, da bo v primeru splošne jedrske vojne ostal na svetu vsaj en človek. Imel bo več kot tri milijone krvnih teles in — uničene spolne organe. Z Geigerjevim števcem v rokah se bo opotekal po opustošenem svetu in izčrpan iskal mesto, ki ga žarki še niso zastrupili — da bi nadaljeval vrsto. A s kom? Kajti on bo zadnji na tistem, kar se sedaj imenuje zemeljski planet.«

Kopičenje razpadnih produktov v atmosferi

V zadnjih letih z vse večjim zanimanjem in budnostjo zasledujemo in ugotavljamo povečano radioaktivnost atmosfere, vode, tal, hrane in mleka. Vzrok povečanju radioaktivnosti so poskusne eksplozije. Radioaktivni prah potuje v zgornji troposferi in stratosferi, razni tokovi v stratosferi ga hitro raznašajo. Ti zračni tokovi so horizontalni ter se odlikujejo po izredno močnih vetrovih. Poleg te radioaktivnosti pa obstaja tudi prirodna radioaktivnost atmosfere. Vse vrste kamenja, posebno graniti ter voda vsebujejo manjše množine radioaktivnih snovi. Vsi ti momenti vplivajo na človeka in delovanje vsega tega sevanja obremenjuje prebivalstvo naše zemlje z radioaktivnostjo. Meritve so pokazale, da je povečana aktivnost v atmosferi obstajala v času, ko ni bila izvršena nobena poizkusna eksplozija. Radioaktivni prah počasi prihaja iz stratosfere na zemljo. Aktivnost teh delcev je v glavnem sad produkta fuzije elementov z dolgo razpolovno dobo. Ti elementi so stroncij 90 in cezij 137. Radioaktivni prah, ki pade v okolici eksplozij — vsebuje tudi radioaktivne elemente, ki imajo kratko in srednji razpolovno dobo. Tako na zemlji neprestano raste radioaktivni stroncij. Razpolovna doba stroncija 90 je 25 let, kar pomeni za človeka precejšnjo nevarnost.

Obremenjenost človeštva vsled izolacijskega sevanja ni nobena novost. Širjenje stroncija 90 prek ekološkega ciklusa

Človeštvo na zemlji je obremenjeno z majhnimi količinami radioaktivnega materiala, ki je nastal po poskusnih jedrskih eksplozijah. Produkti fuzije se spuščajo na zemeljsko površino, od koder najdejo pot v človeško telo, da se vsedajo na kožo ali prodirajo v telo skozi dihalne organe, s hrano in vodo ali preko ekološkega ciklusa: zemlja, rastlina, žival, človek. Določene količine sevanja, pa naj bodo zunanega izvora ali od radio-izotopov, povzročajo v telesu nezaželjene posledice. To se najprej pokaže v povečanju genetičnih mutacij, v povečanju števila spačkov, v porastu levkemičnih bolnikov, novotvorbah in skrajšani življenjski dobi. Obremenjenost človeka vsled ionizacijskega sevanja ni nobena novost. Vse življenje je človek izpostavljen kozmičnim žarkom in radioaktivnim rudninam v zemlji. Vse te elemente najdemo v človeškem telesu.

Solidarnostna akcija

Humanost, solidarnost, človek do sočloveka so vrline in lastnosti, ki nam ne smejo biti tuje. Tuje ne predvsem zaradi tega, ker vemo, kaj so nam v bližnji in daljni preteklosti bili, zato jih znamo ceniti in vrednotiti.

Doživeti potres, kot so ga doživeli Banjalučani in okoličani, pomeni tragedijo v pravem pomenu besede. Izgubiti svojca, sorodnika in imetje, pomeni skoraj izgubo življenja. Zato naj bo naša solidarnost z njimi, ki je najlepša človekova vrлина, danes ob tej tragediji še večja. Integralni del naše družbene skupnosti smo, zato je prav, da se po svojih možnostih vključimo v splošno prizadevanje naše družbe in pomagamo čimprej odstraniti vse posledice tragičnega potresa v Banjaluki in njeni okolici.

Družbene in politične organizacije, Skupščina občine Jesenice ter štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami so se po svojih predstavnikih dogovorili za naslednje oblike in način zbiranja pomoči v občini za ponesrečence v Banjaluki in okolici:

1. Samoupravni organi delovnih organizacij in zavodov naj bi se sestali in sprejeli sklepe o višini denarja in druge pomoči iz sredstev skladov skupnih porab v okviru možnosti za ponesrečence v Banjaluki in okolici (pripominjamo, da so te vrste sredstev oproščene vseh dajatev).

2. Vse sindikalne organizacije in druge družbeno-politične organizacije naj se vključijo v splošno prizadevanje dajanja pomoči. Ta pomoč je lahko iz sredstev organizacij ali pomoč posameznikov. Akcije pomoči posameznikov v delovnih organizacijah vodijo sindikalne organizacije, izven delovnih organizacij pa to akcijo vodi Rdeči križ.

3. Vse prispevk delovnih organizacij in prispevke posameznikov, ki jih bodo zbirale organizacije, se odvaža na štab za organizacijo pomoči Banjaluki, Ljubljana, Cankarjeva št. 2/II — žiro račun št. 501-789-36 — pomoč prizadetim v Banjaluki.

4. Prispevke posameznikov — tako v denarju kot v materialu — zbira občinski odbor Rdečega križa Jesenice, Cesta Maršala Tita št. 63/II, telefon št. 82-347 in to v dneh 29., 30. in 31. oktobra 1969 od 7. do 17. ure, od 3. novembra 1969 dalje pa od 7. do 14. ure.

5. Vse prijave tistih, ki žele dati za ponesrečene v Banjaluki in okolici kri, sprejema občinski odbor Rdečega križa Jesenice v istih urah kot denarno pomoč. V dneh 6. in 7. ter 11., 12., 13. in 14. novembra 1969 bo na Jesenicah krvodajalska akcija in bodo takrat sprejemali tudi kri za ponesrečence v Banjaluki.

6. Vse informacije o pomoči Banjaluki zbira občinska konferenca SZDL Jesenice, Cesta Maršala Tita št. 86, telefon št. 83-151, telefon železarne Jesenice št. 266 in sicer 29., 30. in 31. oktobra 1969 od 7. do 17. ure, od 3. novembra 1969 dalje pa od 7. do 15. ure.

Skupščina občine Jesenice
Družbeno-politične organizacije
Štab za varstvo pred naravnimi
in drugimi hudimi nesrečami

Spomini iz NOB

Stana
Roman:

Življenje pripada hrabrim

Bojna pot, ki jo je prešel jurišni bataljon XXXI. divizije od 6. decembra 1944, ko je bil ustanovljen, je edinstveno slavna, hkrati pa silno naporna in krvava. Njeni borci so prehodili vso Primorsko in še pred osvoboditvijo Trsta od IV. armade med prvimi enotami vdrli v Trst.

Pred nedavnim so se borci jurišnega bataljona XXXI. divizije zbrali v Žireh, da praznujejo svojo obletnico ustanovitve, občina Logatec, Idrija in Škofja Loka pa jim je ta dan podelila domicil. Kraj Žiri so si izbrali za svojo proslavo tudi zaradi tega, ker je bil bataljon ustanovljen na Dobračevem in ker je ta kraj s svojo okolico tudi služil kot izhodišče za mnoge pohode, boje in vdore v dolomitsko belo trdnjavo.

Avtor knjige »Zgodovina XXXI. divizije in Prešernova brigada« tov. Stanko Petelin-Vojko, navaja v teh svojih zapisih, da je bila to izredna udarna enota, neposredno podrejena štabu divizije in da je bila četa le po imenu, sicer pa po rangi bataljon, po svoji udarni moči in učinku pa enaka brigadi. V nadaljevanju avtor piše, da naloge te enote niso bili napadi na sovražnikove utrjene po-

stojanke ali frontalne borbe, temveč prodori v globino sovražnikovega zaledja, ga iznenaditi in mu prizadejati čim hujše izgube.

Na Dobračevem se je 6. decembra 1944 zbralo 106 mladih prekaljenih borcev — skojevcev in komunistov, prešernovcev, vojakovcev, gradnikovcev in pripadnikov štabnih enot XXXI. divizije.

Ta dan je štab divizije ustanovil in formiral jurišni bataljon XXXI. divizije, za njegova komandanta je imenoval Ivana Lešana, Boltežarja Kastelica-Velka pa za političnega komisarja. Za pomočnika mu je bil dodeljen Jože Brce-Rudi in Janko Bur-nik-Boris.

Po štirinajstdnevem vežbanju in medsebojnem spoznavanju je bataljon že izvršil uspešne vdore in napade na Dolomite. Tako je tudi preprečil sovražniku, da ni

mogel poslati pomoči svoji vojski, ki je bila napadena v postojanki Gorenja vas, nato pa onemogočil ropanje v vaseh na Šentviški planoti. Prav tako je bataljon ravno na Silvestrovo zvečer pregнал precej močno nemško enoto, ki je hotela iznenaditi v vasi Jazbina nad Otaležem.

Najpomembnejša pa je bila vsekakor borba pri vasi Lipa na Krasu, 16. januarja 1945. Ta predstavlja v taktičnem smislu edinstven boj, kjer je prišla do izraza višja borbeno morala, hitro ukrepanje komande, po številu manjše enote nasproti večji. Nasprotnik je bil VII. bataljon znane nemške divizije »Princ Evgen«, ki je moral kloniti zaradi nenavadne drznosti in smelosti napada, kajti predno se je zavedal, da ga napada majhna enota, je bil že toliko prizdet, da ni bil sposoben razviti svoje obrambne moči. Ta nemška kolona se je hotela utaboriti in postaviti postojanko na Štanje-lu. V tej borbi je imel sovražnik čez 70 mrtvih, čez 60 ranjenih, izgubil je 23 konj in zaplenjeno je bilo 12 vo-

zov s kompletno vojaško opremo.

Tudi bataljon je v tej borbi utrpel žrtve in ko so se zbrali na bojišču še ob vročih mitraljejskih ceveh, so se s tesnobo v srcih poslovili od svojih najboljših. Šest mladih, ki so z vero v zmago jurišali in v boju za zmago izgoreli. Veselje nad zmago je bilo pomešano z žalostjo. Niso pa vedeli, da se poslavljajo za vedno od ležečih ranjencev. Izdajalec je pripeljal krvoločne četnike v partizansko bolnico, kjer so pobili tudi te mlade fante. O tej akciji je pisal tudi partizanski dnevnik v svoji 19. številki, dne 23. 1. 1945. Dopolnilnik M. Raičević je na koncu zapisal: »Za to enoto, majhno po številu, toda hrabro, ni previsokega hriba, ne predolge grape, ne sovražnika, ki bi bil v premoči. Vojska, ki ima take borce mora zmagati. Narod, ki ima tako vojsko, mora biti na njo ponosen, ker je zanesljiv varuh njegove svobode in njegovih pravic.«

Ko se je bataljon poslavljaj od vrlih Krašovcev in hi-

tel čez Vipavsko dolino, novim nalogam nasproti, se spominjamo njihovega vdora v Dolomite, kjer so sejali preplah med belogardisti in Nemci. Saj ni bilo niti nemške grupacije s tako ognjeno močjo. S temi vdori v Dolomite so preprečili sovražniku, da bi prišel na osvobodeno ozemlje takratnega žirovskega področja. Kraji Žažar, Zaklanc, Brezje, Koreno, Samotarca pa so bile priče neustrašenosti in borbenosti ter visoke morale jurišcev.

Ko je prevzemal dotedanji komandant Lešan novo odgovorno dolžnost, je vodstvo bataljona prevzel dotedanji komandant III. bataljona Vojkove brigade, mlad po letih, toda po izkušnjah in borbenosti že star borec, tov. Tarzan. Njegova prva preizkušnja je bila, da se neopazeno prebije med prešernovci in vojkovci in izza Lokev pride Nemcem za hrbet. Udar, ki ga je izvršil bataljon na nemško komoro in na enote v zaledju, je bil tako učinkovit, da je vnesel popolno zmedo med sovražnike in zaustavil njihovo napre-

Vseh mrtvih dan v gorah

Zuro

Svinčna preja potuhnjenih megla se je v slapovih spustila prek grebenov in škrbin nizko v krnice in okrešlje. Jesenski veter čee dolgo, suho jesensko travo in v letu vrtinči suho listje. V osamljenih dolinah pod gorami je temno, svinčeno sivo, le v robih veter robka, zavija, tuli in se spreminja v vihar.

Se predno pade mrak, začeti Ratimir v vlažno temni steni Špika, mukoma se mu oglasi Sandi iz Sukalnika v Planjavi, številni partizani, vojaki, borci, ujetniki in talci iz prve in druge svetovne vojne začno pripovedovati svojo žalostno zgodbo, kako jih je uničil ledeni mrak, glad, vseuničujoči plazovi. Anton Korošec, slavni klasični bohinjski gorski vodnik in Andrej Komac-Mota, nje-mu enak iz Trente, sta najstarejša med njimi in najbolj zgovorna. Dolga, stara, grenka in žalostna je njuna povest. Karel in Lass sta pripovedovala, kako je bilo pred davnimi leti, v začetku našega plezalnega športa in alpi-

nizma v severni steni Triglava. Ko so prišli do besede Ante, Vladimir in Klement, je začelo v zboru vseh številnih mrtvih, ki so žrtvovali svoja mlada življenja v borbi s pobesnelimi naravnimi elementi. Oglasili so se oni iz jezerskih, kamniških in savinjskih gora, pripovedovali so svojo povest o življenju, kako so v zanosu svojih mladih moči umirali v Hudem prasku, pod Turskim žlebom, na Debeli in Siroki peči, v prepadih Jalovca, Travnika, Špika, Prisojnika, Razorja in Kanjavca. Vseposod so ljubitelji gora plačevali velik krvni davek. Umrli so nad grozečimi prepadi, v temnih previsih, od

strele ubiti na grebenih in vrhovih. Zadnjo pesem žalostinko so jim peli vseuničujoči plazovi, ki so v silnih skokih umerili višine in globine sten, ledeni mrak, ki je s kujukastimi prsti silil pod obleko do kosti, je pil mladostno moč in hromil srčnost in pogum. V zboru so se oglasili Tržčani, mladi in starejši iz Rink in Turske gore, z Grintovca in Triglava, dekleta in fantje, mnogi z Jesenic, Ljubljane, Kranja in Celja, iz Avstrije, Italije, Nemčije, Švice, Francije in Anglije, mnogi, premnogi, ki so ljubili naš edinstveno lep in mogočni planinski svet, ki je tako bogat, da zadovolji in navduši ter osreči še tako zahtevnega in razvajenega ljubitelja gora.

Številnim prvim smrtnim žrtvam naših gora izpred 150 in več let so se iz leta v leto pridružili novi in novi, ki so v gorah iskali novega življenja. Na strmi, težki in nevarni poti k sreči, lepoti in zadovoljstvu so omagali, ubilo jih je padajoče kamenje, ujma, blisk in grom, ledeni mrak, nepredvidnost, morda so kdaj od sebe zahtevali več, preveč. Na planinski poti, plezalnem vzponu ali alpinističnem podvigu nikoli in nikjer ne smemo precenjevati svojih sposobnosti ali podcenjevati številnih velikih nevarnosti gora. Na začetku planinske poti, smučarske ture, plezalnega vzpona ali alpinističnega dejanja moramo vedno misliti tudi na srečen konec. Nepremišljena,

tvegana početja čestokrat porušijo še tiste mostove, katere je narava skopo zgradila. Iskrenemu, plemenitemu tovarištvu odpirajo gore vsa okna in duri in kažejo vse poti v lepoto, mir in veličino gora.

Gore nikakor ne smejo biti mrtvaški prt, one morajo biti neusahljiv vrelec mladosti, poguma in srčnosti. V gorah se mora kovati in kaliti človek, kulturni gornik, katere-mu mora biti misel in skrb za mevaren ali tvegan položaj sočloveka, vedno večja kot misel na samega sebe. Vsi mrtvi, ki so odšli od nas pred leti, so resno opozorilo vsem, da moramo našo mladino in našega delovnega človeka, ki sta naše največje bogastvo, napotiti in usmeriti v gore z najboljšimi napotili in maksimalno mero nujno potrebnega teoretičnega in praktičnega znanja. Le tako oboroženi se bodo v primeru preteče in žugajoče nevarnosti znali boriti proti sto in sto nevarnostim, ki žugajo in prete v gorah ob vsakem koraku in na vsakem prijemu. Gore, stene in grebeni morajo biti najvišja življenjska šola, ki visoko ceni previdnost in premišljenost. Tvegana, nagla početja vabijo nevarnosti in izzivajo smrt. Pogum in srčnost v gorah ne pomenijo veliko, če se jim ne pridruži preudarnost in znanje ter popolno obvladanje svojih duhovnih in telesnih zmogljivosti.

Tako so govorili in modrovali mnogi, ki mirno počiva-

jo pod Mangartom v Koritnici, pod bohinjskimi in korškimi gorami, v steni Triglava in Mrzle ali Prisojne, Razorane, Turske, Podrte ali Škrlatne gore. Veliko jih je, mnogo preveč.

Pozno v noč so pripovedovali svoje življenjske zgodbe. Ko je njihova mrmrajoča beseda zamrla, je na listnatih stečinah in poteh pod stenami, ozebniki, tokavami in gorami znova zaživelo, v gore so prišli vasovat k mrtvim prijatelji in znanci. Obiskali so vse številne spominke plošče pod Travnikom, Slemenom, Škrlatico, v Vratih, pod Storžičem in Kočno, na Jezerskem, v Martuljku in Krnici, Trenti in Bohinju, prižgali svečke in v svojih srcih lep spomin na mnoge, ki so ljubili gorski svet prek življenja do smrti.

Vsako leto je tako, število smrtno ponesrečenih ljubiteljev gora se veča in množi iz leta v leto. Tudi letos so gore terjale nov velik in dragocen krvni davek na Slemen, pod Travnikom, pod Mojstrovko, v Rinkah, v Triglavu in Riglici, to je vsekakor mnogo prevelika cena za srečo in zadovoljstvo. Na dan mrtvih bomo obudili spomin na vse, ki so kot borci, partizani, ki so kot smučarji, planinci, izletniki, turisti, plezalci in alpinisti odšli pred nami v onstranstvo.

Številne lučke pod gorami in goreči spomini na vse so trdna in trajna vez med nami, ki živimo in umiramo za gore, njih lepoto in veličino.

lova za toliko časa, da so i partizanske enote ali novo utrdile svoje

Na zaključnih boji IX. je jurišnemu bataljonu padala posebna naloga, se prek Trnovskega je divjala sovražna ziva, pomakne prek Trsta. V teh operacijah sodeloval skupno z bataljonom XXX. liv in II. brigado VDV. Po v Trst, bataljon ta- tode kasarno Roseti in pri pot ostalim enotam, iz raznih krajev Pri- prodirale proti Trstu. Na tej res veličastni svesti v Žireh govoril po- komisarja Janko Bu Boris, je med drugim dejal, da žrtve naših naj- borcev niso omajale

vere v zmago in v naš pra- vični boj. Borili smo se za drugačen svet, kot smo ga sami v svoji mladosti doživ- ljali. Borili smo se proti na- silju in izkoriščanju ter gra- dili most lepše prihodnosti. Kri ni voda, zato nikdar ne bomo pozabili tovarišev, ki jih krije hladna zemlja. Padli so, toda v nas živijo dalje svojo veliko nesmrtno življe- nje in v srcih naših najmlaj- ših hočemo in moramo pri- žgati iskro, ki je nas vodila v upor, naj se tudi v njih ta razgori v plamen.

Po odkritju spominske plo- še in podelitvi domicilnih listin, so kolektiv Alpina in občinske skupščine Škofja Lo- ka, Žiri in Logatec povabili borce jurišnega bataljona na prav prijetno in tovariško srečanje.

Man Fülle:

Ideča megla

(ali, in konec)

Lojz je rekel, da nekam čudno izgleda, ko se je za- kazal, da se je bolj čudno se je zdelo v sredini, da pa sploh čuden naslednji raz- je menil, ko je bil zagan. Pa še res je bil. Na čudno pa se mi je zdelo, da sem spet jaz na vsajada, pet metrov vi- šešica, na levo možen pre- v meglo. Slo je težko in- si. Kar štiri kline sem po- da sem prišel čez v strapo, naloženo z blo- ki, so se nevarno majali. Na- cu grape, v velikem ko- sem si uredil stojišče in- z mi je sledil. Dveh kil- sploh ni mogel izbiti, ke- bila preveč zabita. Pa ne- zpoko, kar naravnost v- živo kamenino. Se ce- lo no stopo sem si izko- par s čevljem. Res, raj- ka- krito priznam, da tako kr- tega pečevja še nisem

Volu sva si privoščila mo- okrepčilo in že je Lo- zel desno iz kotla. Slo mu hitro, čeprav je bilo raz- ama zelo krušljivo, ko- on navado reči. Brž se- sledil in zlezel mimo nje. Pa kar nekoliko jezen se- til. Skala je bila kom- pa- in precej položna. Tr- še Lojz je bil deležen en- raztežaja, polovico na- sle- ga pa jaz. Približno na po- težaja bi namreč kma- lu- živčni zlom. Bila sva na- su, samo nisva vedela, na- rem in kakšnem. Le to- vedela, da se bova spu- šča- b vrvi. Pet minut obu- pa- močan veter je razgnal me. Na tem stolpu je to- re- nec najine smeri. Še pe-etrov spusta ob vrvi in bila v Kugyjevi smeri. Še en- ber raztežaj sva imela do- la Škrlatice.

S sva na vrhu, si krep- ko- snila roke in tulila, di- ni neugnano, kot bi se ho- vsa zatajevana sila v og- nem orkanu izliti na pr- Zdelo se mi je, da je

vrh prerastel samega sebe, da je vesolje izpuhtelo in to zmes nosim sedaj v sebi. Kakšen občutek lahkote in praznine! Gora se je počlove- čila in taka ti pomaga, da se zaveš vsega, kar nosiš v sebi. Nekje sem bral, da je človek kot zgodovinski pojav opre- delljiv na križišču časa in pro- stora ter mu od njega največ- krat nekontrolirane sile dolo- čajo življenjsko pot. Toda, kje je to križišče, ali ga sploh lahko zaznamo, kaj je homo sapiens in kaj je člo- vek, v kakšni neposredni zve- zi je človek z naravo? Vse to in še več sem se spraševal, ko sva z gore sestopala v do- lino Vrat. Spet nova snov za razmišljanje. Očitno je, da je gora samo sekundarni cilj, sredstvo za doseg nekega drugega, primarnega, ki je kvalitativno boljši od prejšnje- ga. Takih ciljev je v našem življenju mnogo. Vsaj zame je to, sicer pa je alpinizem šport individualistov in za vsakogar ima drug pomen.

Do bivaka štiri sva prišla, ko je bila že tema. Potem sva pila, pila... Odžejana sva potegnili iz nahrbtnika bate-rije, odšla naprej in zašla. Lojz je pripomnil, da bi mor- al eden svetiti in gledati za markacijami, drugi pa hoditi in da njegova svetilka ne da- je niti toliko svetlobe kot pošten kresnički zadek. Spo- tikala sva se ob kamenje in korenine ter blodila v nera- zumljivi goščavi navpičnih in horizontalnih debel v okolici Aljažvega doma. Vseno sva našla pravo smer in popolno- ma mokra prišla v toplo za- vetje. Zadnje uro sva namre- č hodila v drobnem dežju, ki je pršil iz megle.

Za seboj sva imela nepoza- ben dan.

Potem sva jedla, pila in zvedela, da se je v severni steni smrtno ponesrečil Riko Salbergar, prijeten fant iz Trzica. Torej nas je spet manj!

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

93

3

Zdaj je sama. In sama bo ves teden.

Ta teden bo njen, samo njen!

»Okopala se bom,« vstane in zakuri kopalnico. Čez eno uro je že okopana. Potem se začne lepo- tičiti. Skrbno, kakor že dolgo ne.

»Nisem prelepa? Pregosposka? Se fant ne bo zbal prav tega?« se ogleduje v zrcalu, dokler je ne vznemiri zvonec. »On?« zardi, srce ji bije hitreje, prav tako kakor včasih, ko je prihajal 'pravi' Vali.

»Tako,« zagostoli, ustnice pa se ji razcveto v nežen nasmeh. Ko pa odpre vrata, razočarano osup- ne; na pragu je policijski komisar Čarmak.

»O bog, kako si dražestna! Še lepša kakor sinoči,« se komisar zrine mimo nje in za seboj zapre vrata. »Lepotica, moja lepota,« jo skuša objeti, a se mu izviže iz objema.

»Kako si drzneš,« ga odrine.

»Saj si vendar sama! Vernerja sem videl, ko se je odpeljal.«

»Zate Verner ni noben Verner, marveč inženir Waldner!«

»Daj, no, daj! Sama sovražiš starca!« se razleze komisarjev obraz v pomenljiv nasmeh, s katerim bi jo rad opozoril, da mu je to skrivnost sama od- krila. »Si pozabila na najino noč?«

Ne, ni je pozabila. Še sedaj je polna gnusa zaradi tiste umazane noči.

»Žal mi je, da sem se spozabila.«

»Žal,« ji komisar ne verjame in jo gleda s priza- nesljivim nasmehom, ki pa pove več kakor besede, saj je v tem nasmehu skrit ves tisti večer, vsa tista noč.

Tudi gospa Hana ga razume.

»Žal mi je, kolikor imam las na glavi!«

SIVO MESTO

»Daj, no, daj, Hana,« se ji komisar hoče pribli- žati, na njegovem obrazu pa se prizanesljivi nasmeh spremeni v nagajivo posmehljivost, kakršno imajo moški ob srečanjih z ženskami, s katerimi so obče- vali in ki jih zato smatrajo za del svoje lastnine, tiste lastnine, do katere, kakor menijo, imajo pra- vico od trenutka, ko se jim je ženska, četudi že poročena, prepustila.

»Ne približuj se mi!« ga gospa Hana ne pusti blizu.

»Rad te imam, Hana!«

»Nehaj besedičiti neumnosti!« se umakne za mi- zo.

»Ljubezen ni neumnost, Hana!« grabi komisarja strast.

»Ne maram te!«

»Ne, rada me imaš! Rada! Drugače bi se mi takrat ne vdala!«

»Pijana sem bila!«

»Ne, nisi bila. In tudi jaz nisem bil. Odkar sem te prvič srečal, te ljubim. To čutim. Čutim v sebi!«

»Besede, prazne besede!«

»Niso, Hana!«

»So, drugače, bi ne zahajal še k drugim ženskam,« se ga skuša gospa Hana odkrižati z očitki.

»K drugim ženskam? Daj, no, daj,« komisar zma- juje z glavo.

»Le zmajuj! Policist si in potem bi lahko že ve- del, da vse mesto govori, da si zahajal h Kumrovi in jemal ženo svojem prijatelju.«

»Kdo pa ti je to natvezil?« komisar malce osup- ne. »Rad bi ga spoznal! Moral bi biti zares pijan, da bi se lotil Kumrove. Ni moj tip. Na tako letečo kost bi še pljunil ne, kaj šele, da bi se je pozelel. Okus imaš, Hana! Take ženske kakor Kumrova... ne, ne, res bi ne mogel.«

»Mogel ali ne mogel? To meni nič mar! Od tebe terjam samo to, da sva si zopet, kakor da se nisva nikoli srečala. In da se ne pozna več!«

»To je vendar nemogoče! Vsaj zame nemogoče!«

»Pa bo moralo postati mogoče! In tudi to terjam, da se ne tikava več! Vi ste zame samo še tujec in policijski komisar! Jaz za vas poročena žena in soproga inženirja Waldnerja! In kakor veste, ima moj soprog zveze tudi z vašimi krogi, mislim, z vašimi nadrejenimi! Eno samo besedo naj bi zvedel da ste me zalezovali, pa bi poskrbel, da bi bili ob službo!« se gospa zateka h grožnjam.

»Tega ne bo zvedel! Nikoli ne bo zvedel!« se ko- misar nasmiha.

»Toliko bolje, če niste nikomur pripovedovali o tem! A dvomim. Po vašem obnašanju včeraj sem skoro prepričana da ste se bahali s svojim umaza- nim podvigom gospodu Goričniku.«

»Nisem. Za boga, nisem! Take stvari so zame svete!«

»Svete kakor slehernemu moškemu. Moški niste ženske, da bi o teh stvareh molčali. Moški si šte- jete v čast, čim več žensk ste imeli. In poleg tega se s tem radi še bahate pred drugimi...«

»Toda, Hana...«

»Gospa Hana! Za vas, gospod, sem samo še gospa Hana!«

»Ne igray komedije!«

»Ni mi do igranja komedij. Do vas čutim samo še gnus; navaden gnus!«

»To je ljubosumje, samo ljubosumje zaradi go- voric, zaradi natolčevanja o Kumrovi!«

»Kakšno ljubosumje neki? Na vas bi ne mogla biti nikoli ljubosumna! Samo sram me je, globoko v dušo sram, kar se je tisto noč zgodilo. Boli me. Boli. In ni še prav nič rečeno, da se nekega dne ne bom izpovedala soprogu. Moj Verner ni zaslužil nezvestobe!«

»Zapodil bi te, če bi le zinila.«

»Zasluzila bi,« igra gospa Hana spokornico,.

»Nehaj! Starec, vsaj zate je že starec. Ti si mlada žen, lepa, čudovita...«

»A kriva! Pred mozem kriva! Ljubim ga. Samo njega ljubim,« igra gospa Hana ljubezen do moža.

»Čudna ljubezen,« se posmehne komisar.

»Rekla sem, da me je sram. Gnusim se, sama sebi se gnusim! A vsega tega ste krivi vi! Izrabili ste mojo pijanost! Izrabili trenutek nerazpoloženja nad mozem, ki mu ni bilo do družbe, vsaj do take ne, v kakršni sva preživela tisti nesrečni večer... Nočem več misliti na to! Vsaj pred vami ne! In tudi videti vas nočem več! Vsaj v svoji bližini ne! Zato pojdite! Pri priči pojdite, če hočete, da ne zgubim tudi tisto malo spoštovanja, ki bi ga morala čutiti do vas kot do pomembne javne osebnosti v mestu...«

»Hana...«

»Ne, nobene besede več! Prosim...«

»Toda...« komisar umolkne ker zazvoni zvonec.

»Prihaja,« se zdrzne gospa Hana.

»Kdo? Pa ne da bi se inženir vrnil,« se komisar ne more ganiti. V strahu je pozabil, da je videl inženirja, kako se je odpeljal z vlakom.

»Pojdite! Prihaja... Prihajajo delavci,« pravi go- spa Hana, ki noč komisarju povedati, da prihaja en sam delavec. »Vrt bom preuredila,« pravi, kakor da govori samo zase.

»Torej grem,« pravi policijski komisar. »Grem, Hana! Toda ne zapiraj mi vrat do sebe! Ljubim te. Zares te ljubim! Morda boš nekoč zopet zaželela, da se srečava in najdeva?«

»Ne bom. Ne utvarjajte si, da drugače mislim, kakor govorim,« stopi mimo njega, da bi odprla fantu.

A v vratih ni ključa.

»Kje je ključ?« pogleda komisarja. »Nesramnež! Predržež!« ga prezirljivo ošine, ko v komisarjevi roki zagleda ključ. »Odprite in izgnite! Izgnite za vselej!« sikne za komisarjem, ki odpra in začudeno pogleda fanta, ki se mu zdi čudno znan.

»Pa ne da bi bil tisti kujon, ki je zadnjič delal pri Kumrovi,« se vprašuje. »Prav tak je bil. Prav tak. Pa ne ga bi ta kaj izčeval? A kaj? Saj ni ničesar takega takrat bilo.«

»Komisar grebe vase, a se spominja samo Kum- rove in njenega moža, s katerim je prišel in potem skupaj z njim odšel, potem pa se h Kumrovi vrnil sam, da bi ji povedal, da je med njim in njo ko- nec, za vselej konec, kar je povzročilo prepir...«

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

Človek in veselje na umetniških platnih

Danes 31. t. m. bodo ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma odprli s kratkim kulturnim programom slikarsko razstavo akademskega slikarja Janeza RAVNIKA. Slikar je sicer že razstavljal na Jesenicah, vendar se v svojem večnem iskanju in izpopolnjevanju to pot predstavlja z nekaterimi posebnostmi iz zadnjega obdobja svojega ustvarjanja. Razstavo, ki jo organizira likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, do vključno 12. novembra. V nadaljevanju poskušajmo nekoliko bližje predstaviti slikarja umetnika Janeza Ravnika.

Akademski slikar Janez Ravnik je bil rojen v Bohinjski Bistrici 1929. leta. Slikarstvo je študiral v Zagrebu od 1950 do 1955. Doslej je razstavljal v Škofji Loki, v Kranju, na Bledu, na Jesenicah in v Zagrebu. Sedaj je profesor za likovni pouk na osnovni šoli na Bledu ter v Gorjah.

Svojo ustvarjalno umetniško pot je začel že kot študent v Zagrebu. Navzlic dokaj neurejenim okoliščinam, v katerih je zastavljal svoje delo kot pedagog, se je resno lotil slikarstva, ki ga je nenehno mikalo ter vznemirjalo. Z manjšimi presledki je oblikoval ter delal vseskozi z dokajšnjo vneto in zagnanostjo ter s čustveno senzibilnim pristopom do stvari.

Doslej prehojena umetniška slikarjeva pot se nam razkrije nekako v treh ustvarjalnih obdobjih. Prvo obsega oblikovanje alpskih motivov. Zunanja oblika ustvarjanja v tem času nam razodeva umetnika, ki se loteva strukture snovi in gmote. Vendar pa je ta pristop do materije odraz notranjih občutij in pojmovanja narave in razumevanja njenih zakonitosti ter neminljivosti.

V nadaljnjem umetniškem razvoju se ustvarjalcu odmiha nekakšna primarna struktura snovi in motiva in se podreja nekemu osrednjemu motivu, ki razkriva nadrealistične poglede na svet. Prevladuje tonska barvna skala. Pozornemu opazovalcu ne uide nekoliko zastrta izpovednost prežeta z intelektualizmom ter čustvenostjo, dokaj zaznavna je tudi filozofska poanta.

Najbolj obsežen cikel iz leta 1967 ter 1968 obravnava neizčrpano tematično na osrednji moto ČLOVEK — SPO-MENIK. V tem zelo zanimivem ustvarjalnem opusu obravnava slikar osnovne prvine človekovega dejanja ter mehanizma z izrazito filozofsko človeškega vidika. S pronicljivo mislijo poskuša prodreti v smisel človekovega življenja, s slikarskimi prijemi ter z oblikovanimi predmeti simbolizira nek čas, vendar bi njegovo misel o veličini človekove ustvarjalnosti ter hkrati razsodnosti, ki ga spremlja, lahko postavili v vsak čas, tudi v sedanji. Slikarska izrazna sredstva so literarno in zgodovinsko obarvana, ustvarjalčeva miselna poanta pa se dviga nad čas in zadobiva pri tem

občečloveški pomen in svoj temeljni poudarek, ki se izpričuje v gestu: človekova veličina in njegov vzpon — usodna tragičnost in zaton ter nehanje.

Vendar pa človek vedno najde izhod ter nove rešitve za prihodnost. Prav v zadnjem obdobju vznemirja in

spodbuja slikarja človekov prodor v veselje. In še: Nasproti današnjemu tehničnemu svetu postavlja slikar osnovno človeško čustvo, materinstvo ter ljubezen kot osnovni gibal za človekov obstoj in srečo. To je tudi nekaka protiutež brezčutja in prizadetosti ter enostranosti v hotenjih.

Naša sodba o slikarjevem delu je bolj fragmentarna kot celovita, zato le opozarja na nekatere stvari in posebnosti umetnikovega pristopa do stvari, medtem pa pušča gledalcu, da si ustvari lastno predstavo in mnenje o delu zelo zanimivega ter mnogo obetajočega slikarja.

Ustanovni občni zbor pevskega zbora

Iniciativni odbor združenega pevskega zbora Jesenice, ki je bil ustanovljen pred nekaj meseci, je pripravil gradivo za ustanovni občni zbor, ki je bil pretekli četrtek v delavskem domu Albina in Julke Pibernik na Javorniku.

Občnega zbora se je udeležilo 53 pevk in pevcev, razen njih pa še zastopnik DPD Svobode in krajevne skupnosti Zirovnica ter predsednik pihalnega orkestra jeseniških železarjev.

O enoletnem delu združenega pevskega zbora je poročala predsednica iniciativnega odbora inž. Vičarjeva. Poudarila je, da so bili kljub razmeroma kratkem obdobju doseženi uspehi, zlasti se v Trbovljah in Mariboru, kjer je zbor dobil tudi lepa priznanja. V razpravi je bilo poudarjeno, da sta ženski in mešani pevski zbor že dosegla solidno kvaliteto raven, k moškemu zboru pa je v zadnjem času pristopilo več mladih pevcev in bo možna konsolidacija zbora.

Iniciativni odbor je pripravil tudi predlog statuta pevskega zbora, ki obravnava pravice in dolžnosti članov zbora, v posebnem poglavju pa tudi pravice in dolžnosti samoupravnih organov. Statut tudi podrobneje obravnava delovni načrt pevskega zbora, finančno poslovanje ter naloge stalne komisije za podeljevanje zlatih, srebrnih in bronastih Gallusovih značk in drugih priznanj članom zbora za dosežene uspehe. Med razpravo je bilo največ govora o posameznih členih statuta, ki so ga sprejeli z manjšimi dopolnitvami, govorili pa so tudi o sodelovanju z drugimi kulturnimi ustanovami in še posebej s pihalnim orkestrom jeseniških železarjev, kakor tudi s krajevnimi skupnostmi ter Svobodami. Sicer je bilo sodelovanje že doslej zelo tesno, saj je iniciativni odbor v začetku dobil vso pomoč pri DPD Svoboda Zirovnica, Javornik in Blejska Dobrava, kakor tudi pri Temeljni izobraževalni skupnosti in Zvezi kulturno prosvetnih organi-

zacij občine Jesenice. Novozvoljeni odbor, ki šteje 9 članov, pričakuje takšno pomoč tudi v bodoče, zlasti še pri izpolnjevanju programa za drugo leto, ki ga je obrazložil delovni predsednik občnega zbora. V programu oz. delovnem načrtu so zajeti številni nastopi doma in v zamejstvu, še posebej pa so poudarili pomen radijskega tekmovanja pevskih zborov. In udeležbe na republiški reviji pevskih zborov, ki bo drugo leto v Mariboru.

Skupen program

Zaradi dolgoletnih izkušenj in ugotovitev, da so pionirji v jeseniški občini v nekaterih dnevih preobremenjeni z izvenšolskimi dejavnostmi, je občinska Zveza prijateljev mladine Jesenice sklicala posvet, da bi se vsi prizadeti dogovorili o smotni sestavi koledarja tistih prireditev, kjer je sodelovanje pionirjev potrebno.

Posveta so se udeležili predstavniki obč. konference SZDL, obč. odbor ZZB NOV, športne zveze, TIS, člani pionirske komisije in mentorji s posameznih šol. Žal pa ni bilo navzočega predstavnika obč. konference ZMS.

Sklenili so, da bodo na podlagi vseh programov, ki jih za pionirje zahtevajo posamezne organizacije, sestavili skupen program, ki bo veljal za vse šole. Prav tako bodo skušali poskrbeti, da bi se v šolsko aktivnost, posebno v športu, vključili tudi učenci posebne šole.

Med ostalim bodo pionirji tudi obiskovali ostarele borce in matere padlih partizanov ter skrbeli za oživljanje tradicij iz NOB.

film • film • film • film • film • film

Ingmar Bergman — Molk

Molk je samo ena izmed postaj na Bergmanovi filozofski in umetniški Kalvariji. Postavljena je v zatohli svet totalitarne diktature, ki je absolutna in celo sama sebe presega. V tem svetu se pojavijo dve ženski in otrok, vsi trije tuji v tujem in sovražnem svetu. Troje ljudi, troje usod, ki so vse bolj zapletene, vse bolj resnične in pretresljive. Trije ljudje, tri osebe predstavljajo ta usodni in sam zaradi sebe prizadet svet, postavljen v popolno, a hkrati vse razrešujočo sredino levantske soparnosti. Dve ženski in otrok. Dvoje popolnih človeških usod, imaginacij božje podobe in tretja, dečkova usoda, ki se šele poraja, njeno porajanje pa ima svoj deterministični obraz v usodnem konfliktu obeh žensk. Dve ženski. Ena intelektualka, z voljo do življenja, do lastnega in neodvisnega življenja, z voljo, logično in racionalno reševati grozo, v katero je človeško življenje postavljeno. Druga, tudi z voljo do življenja, toda z voljo do življenja brez predsodkov in omejitev, brez odgovornosti. Deček, sin druge ženske, pa je čudovita metafora za vse tiste ljudi, ki v razklanosti svojih čustev, v svoji navidezni nedolžnosti izgubljajo sebe in svoj intimni, varni svet otroštva in zaupljivosti.

Življenje postaja v svoji osnovi vse bolj zapleteno, se odtuja človeku in človek, uničen od te alienacije, najde v svojem beganju lastno podobo. Intelektualka kljub vsej svoji racionalni logični misli, s katero sprejema svoj telesni konec, v kritičnem trenutku ne more krotiti svojih strasti. Druga, ki jo je sama življenjska moč in potencirana spolnost, pa v kritičnem trenutku, ko v nočnem klubu gleda predstavo pritlikavih pohablencev, ne more najti rešitve v seksu, ki ga posebljata moški in ženska, ki se ljubita v njeni bližini. Kontakt med ljudmi je skrčen na minimum, odpirajo se njihovi lastni pohabljeni svetovi, polni negotovosti, kjer so uničene vse niti, ki vodijo od človeka k človeku. Rešitev naj bi bila odhod ženske z dečkom, ženske, ki je v noči spoznala popolnost svoje erotičnosti in umiranje druge, ki ji je ta noč za vedno vzela vero v možnost racionalnega sprejemanja sveta. Najti rešitev v ljubezenski strasti prve ženske in zavestno umiranje pri drugi, ki prav tako vidi v smrti samo beg pred grozo zaradi lastne duhovne in seksualne pohabljenosti, sta popolnoma nemogoči dejanji.

Rešitev ne more biti niti listič s tujimi, neznanimi besedami, ki jih je intelektualka uspela izročiti dečku pred svojo smrtjo. Premalo je teh besed in preveč so neobgljene v svoji skrivnostnosti, da bi lahko reševale pohabljenosti ljudi in njihove duše. Groza, ki jo prinaša ta pohabljeni resnični človeški svet in negotovo, zadušljivo okolje, kamor je Bergman postavil svoje junake, je edina kvaliteta, ki jo ljudje lahko spoznajo dokončno in nepreklicno.

Prav zato je konec Molka enak začetku. Z eno samo razliko, da ene osebe ni več. Da ni več ženske, ki je v svoji temačnosti in demoničnosti skrivala drobce logičnosti, drobce božanstvenosti. Zato na koncu lahko zavladajo svet teme in nezdržljivosti. Nezdružljivosti usod in njihovih razrešitev na tisti lažni humani način, ki ga Evropa pozna že od časov Tomaža Akvinskega. Lažnega humanizma, ki v svoji nepopolnosti uničuje človeka in, ki ga je Bergman v MOLKU razkrinkal tako, da je vzpostavil miselni sistem, ki zavrača vse evropske miselne sisteme, ki priznavajo nadvlado ideje. Te miselne sisteme je konfrontiral s sistemom nordijske brezbožne človečnosti, krute in neskončno dobrotljive za tiste, ki se mu predajo in ga s tem osmislijejo.

MOLK je pogled v nordijsko kulturo in filozofijo, v tisto temačno in boga presegačo misel, ki je nastala kot reakcija na južnaški deizem in njegov svet, ki je namenjen bogu in ne človeku. Bergmanov svet pa je takšen kot je, edini resnični in človeku namenjeni svet, brez mistike in metafizike. To je edina razrešitev v človekovem prehajanju iz nižje k višji stopnji in Bergman ni niti za trenutek okleval, ko je moral svojo misel jasno in brezkompromisno postaviti ob take kvalitete, kot so človek, življenje, spolnost in smrt. Bergman pozna svet, kjer je umrl človek in svet, kjer je umrl bog, ne pozna pa sveta, kjer bi lahko hkrati živel in umrla človek in bog.

Bergman se pri svojem delu ustavlja ob celem kupu dilem, ki pa jih ne razrešuje. O dilemah le razmišlja, za nas, filmske gledalce pa je izredno dragocen način njegovega razmišljanja.

Živimo v svetu, ki zaradi svoje nečlovečnosti zahteva popolno razrešitev. Bergmanov svet pohabljenecv in preprokov je ena izmed možnih rešitev, ki se imenuje MOLK.

Milan Fülle

film • film • film • film • film • film

Utrditi krajevne organizacije SZDL

V petek 24. t. m. je predsednik Berti Brun sklical redno sejo predsedstva občinske konference SZDL Jesenice. Uvodoma je na seji informiral člane predsedstva o dosedanjem delu posameznih članov in o posameznih akcijah, pri katerih je sodelovala ali jih izvajala občinska organizacija SZDL. V tem času so bili številni razgovori, ustanovljena je bila pisarna poslancev, izvedeni sta bili dve javni tribuni na temo o gospodarjenju z gozdovi itd.

V nadaljevanju so potem sprejeli konkretne zahtevne članov predsedstva in sicer za delo na posameznih področjih in za sodelovanje z določenimi krajevnimi organizacijami. Program dela, ki so ga na tej seji sprejeli, predvideva, da bodo že v novembru obiskali vse krajevne organizacije in poskušali utrditi njihove kadrovske zasedbe. Od krajevnih organizacij bodo zahtevali izdelavo lastnih programov dela, pri čemer jim bodo pomagali člani predsedstva. V programu se zavzemajo tudi za boljši materialni položaj tako občinske organizacije, kakor krajevnih organizacij. Predsedstvo bo s pomočjo posameznih članov izdelalo konkretne programe dela za posamezna področja družbenega dela in za sodelovanje s poslanci in odborniki občinske skupščine. Izdelali pa bodo tudi program seminarja za vodstvene kadre v krajevnih organizacijah.

Ob koncu so poslušali še informacijo o finančnem stanju občinske konference SZDL in znova poudarili, da bo potrebno zagotoviti večja finančna sredstva za izvajanje programa dela.

Glede na to, da so mnoge krajevne organizacije nedelavne zaradi slabe kadrovske zasedbe, ali zaradi nepoznavanja svojih nalog in nenačrtovanja dela, je ena osrednjih nalog občinskega vodstva kadrovske utrditi krajevne organizacije in jih prek seminarjev, aktivov, javnih tribunov idr. usposobiti za aktivne družbeno politične dejavnike na svojem terenu.

Socialistična zveza delovnega ljudstva, kot prostovoljna demokratična zveza občanov, bo morala postajati mnogo bolj široka opora družbenopolitične aktivnosti in družbenega samoupravljanja delovnih ljudi v občini. Obravnave v okviru SZDL bodo morale zajemati vprašanja iz vseh področij družbenega življenja. Pri reševanju posameznih vprašanj pa bodo morale organizacije usklajevati različna mnenja in stališča ter sprejemati ustrezne politične sklepe glede reševanja posameznih vprašanj in glede nadaljnjega usmerjanja družbenega razvoja in krepitve samoupravljanja. Organizacija se bo morala mnogo bolj zavzemati za uresničevanje pravic in interesov človeka in občana ter pospeševati socialistične in demokratične odnose.

Mnogo bolj bodo v organizaciji morale priti do izraza

tudi mnenja in sodbe občanov glede dela državnih in samoupravnih organov ter drugih organizacij in nosilcev javnih funkcij. Krepiti bo potrebno vlogo SZDL v pogledu opravljanja družbene kontrole nad delom omenjenih organov in organizacij, se zavzemati za javnost dela in za večjo odgovornost pri njihovem delu.

Socialistična zveza se mora tudi trajno boriti za uresničevanje in varstvo vseh oblik družbeno-političnega življenja, ki spodbujajo socialistični in demokratični razvoj. Poleg političnih pobud na vseh področjih družbenega življenja se bo morala še prav posebno zavzemati, da se ustvarjajo pogoji za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbe-

nem in političnem življenju. Ravno tako pa se občani v okviru SZDL borijo za humane odnose med ljudmi, za višjo socialistično zavest, za spoštovanje norm socialističnega načina življenja in proti vsem pojavom, ki bi škodili nadaljnjemu razvoju socialističnih in demokratičnih družbenih odnosov.

Krepitev organizacij SZDL v tej smeri pa pomeni trajno skrb za njihova vodstva, za njihovo usposabljanje in povezovanje. To pomeni tudi mnogo večjo angažiranost komunistov v Socialistični zvezi, ker je le-ta najbolj množična organizacija, v kateri lahko in morajo odigrati člani ZK pomembno vlogo pri krepitvi organizacije in uresničevanju njenih načel in nalog. Seveda pa hkrati to pomeni Socialistično zvezo delovnih ljudi v vsem našem družbenem prostoru sprejeti kot najvažnejše oporišče družbeno-politične dejavnosti in kot obliko družbenega samoupravljanja delovnih ljudi.

Carinik Ela Petrovič

Potniki, ki vstopajo ali izstopajo iz naše države, se na državnem prehodu na meji v Ratečah često srečajo s carinikom Elo Petrovič.

»Gorenjci pravijo, da sem najbolj strog carinik,« je potolažila Ela, ko sem bil ondan na meji, čeprav sam tega še nikjer nisem slišal. Ne bi dejal, da je stroga, ker dela le po zakonu, rekel pa bi, da je resna. Sicer pa ne vem, kako bi bila drugače sploh lahko v tej službi.

»Sem pristna Jeseničanka,« je povedala Ela, »pri carinarstvu delam že 14 let, na carinski izpostavi v Ratečah pa 21 mesecev. Opravila sem izpit za carinika. Obiskovala sem tečaj za nemščino in angleščino, delno pa razumem italijansko.«

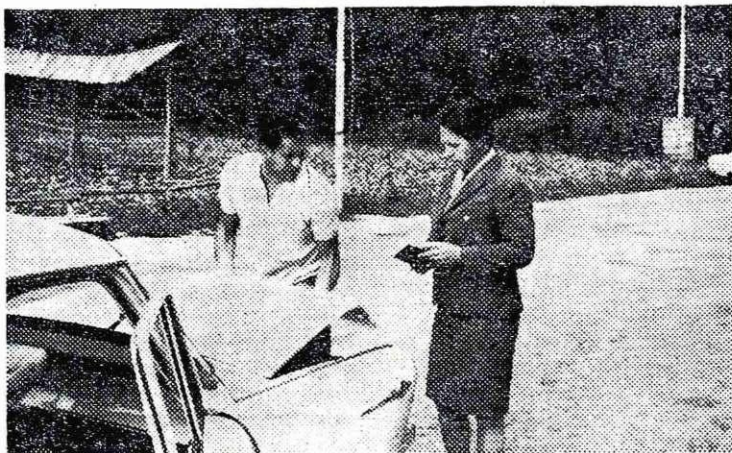
»Nekateri potniki naštevajo

samo male stvari, na večje pa pozabijo,« pravi Ela, »do nika poleg odvzema blaga ga potnik ne prijavi, se potniku poleg odvzema blaga lahko takoj kaznuje na meji.«

»Vas potniki podcenjujejo, ker ste ženska?«

»Ne bi rekla,« je odvrnila Ela, »čeprav so med potniki tudi izjeme. Pa ne samo na relaciji moški-ženska, tudi na nacionalnost včasih po nepotrebnem zaigrajo. Nekoč sem malo bolj pogledala v avto nekega Beograjčana pa mi je takoj očital, da Slovencev verjetno ne pregledam tako temeljito. Jezijo se predvsem tisti, ki imajo slabo vest. Kdor dela po zakonu in predpisih se mu carinikov ni treba bati. Niti na naši, niti na drugi strani meje.«

Jože Vidic

Pa brez zamere... služba je služba

KRAJEVNI ODBOR ZZB NOV PLAVŽ JESENICE

obveščaja

svojce padlih borcev in ostale občane, da bo komemoracija pri grobovih padlih borcev na pokopališču JESENICE na predvečer dneva mrtvih, to je v petek, dne 31. oktobra t. l. ob 17. uri.

Obenem obveščamo, da bo komemoracija 1. novembra na dan mrtvih na Koroški Beli ob 10. uri, na Blejski Dobravi pred spomenikom padlih ob 11. uri ter na pokopališču Blejska Dobrava ob 11.30.

Vljudno vabljeni!

Odbor

Za boljše počutje ostarelih oseb

V zadnjem času je dosti razprav o skrbi za stare in onemogle ljudi in v tej zvezi o ureditvi domov. Marsikje to še ni urejeno, pa tudi na Jesenicah ne, čeprav imamo socialni zavod dr. Franceta Berglja. Postal je premajhen, pa zato oskrbovancem ni mogoče zagotoviti takih življenjskih pogojev, kot bi jih zaslužili. Prav zato imajo v načrtu, da bi dom nekoliko povečali in preuredili.

Sedanji socialni zavod dr. Franceta Berglja je bil zgrajen v času od leta 1938 do 1940. Za takratne razmere je bila stavba izredno funkcionalna in reprezentančna, saj je bila grajena za 60 oskrbovancev. Pri tem moramo navesti primerjavo, da je takrat na področju naše občine živel okroglo 15.000 prebivalcev, medtem ko lahko v letošnjem letu govorimo že o številki nad 27.000. Povečala se je tudi življenjska doba prebivalstva in prav zato lahko govorimo tudi o povečanju števila oskrbovancev v že omenjenem domu na Jesenicah.

Po ugotovljenih podatkih je v naši občini okroglo 2.900 oseb starejših od 60 let. Pri tem je oddelek za družbene službe občine kot pristojen organ socialnega varstva lahko ugotovil, da 980 upokojencev živi skupaj z zakoncem, 510 z otroki, 110 s sorodniki, 270 jih živi samih in 60 v zavodih. Glede na zdravstveno stanje jih 990 boleha, 480 se jih počuti zdravih in 460 se jih počuti bolnih. Od vseh, ki so bili anketirani, je bilo 53 % normalno pomičnih, 39 % je bilo takih, ki so zaradi starostne oslabelosti, boleznih in invalidnosti slabše pomični, 2 do 6 % pa je takih, ki so povsem vezani na posteljo. To kaže, da je razmera veliko število starejših ljudi v občini potrebnih družbenega varstva.

Zavod dr. Berglja na Jesenicah pa lahko tem potrebam le delno zadosti, saj je prenapolnjen, zasedena so tudi vsa zasilna ležišča. Medtem ko je bilo leta 1959 v domu

77 oskrbovancev in leta 1964 90 oskrbovancev, pa se je v lanskem oziroma letošnjem letu to število povzpelo na 124 oskrbovancev.

V zavodu morajo večkrat odklanjati prošnje za sprejem, tako tiste, ki jih vlagajo posamezniki kot tiste, ki jih posreduje skrbstveni organ oziroma bolnišnice. Od 124 oskrbovancev je kar 26 upokojencev samoplačnikov, za 59 upokojencev doplača razliko do polne oskrbe pristojna občina in za 39 oseb plačuje celotno oskrbno občinski organ socialnega varstva. Zanimiv je še podatek, da je večina oskrbovancev v zavodu na Jesenicah iz jeseniške in radovljiške občine, nekaj primerov pa je od drugod. Iz jeseniške občine je 56 oskrbovancev, iz radovljiške 42 oskrbovancev in iz drugih občin 26.

Kot rečeno je zavod postal pretesen, saj le s skrajnimi naporii zaposlenih zagotavlja kolikor toliko znosne življenjske pogoje tako velikemu številu oskrbovancev. Preureditev in povečanje zavoda je torej nujno potrebna. Narejeni so načrti, več ali manj pa je zagotovljen tudi denar. Za približno 1.800.000 dinarjev naj bi dogradili stanovanjski objekt, preuredili in uredili bi obstoječe sobe, izboljšali naj bi sanitarne prostore, uredili in opremili kuhinjo, pralnico in druge prostore za servisno dejavnost. Predvidena je tudi vgraditev dvigala. Tako naj bi pridobili precej prostora, da bi bilo ob ustreznih stanovanjskih pogojih prostora kar za okroglo 160 oskrbovancev. Nekatere težave so še pri financiranju preureditve, saj radovljiška občina do sedaj ni pripravljena sodelovati pri urejanju, medtem ko bodo v Trzinu prispevali nekaj. To pa niti ne bo vplivalo na začetek gradnje, vsaj tako so nam zagotovili na oddelku za družbene službe skupščine občine Jesenice.

Sestanek borcev za severno mejo

V četrtek dne 6. novembra ob 9.30, bo v prostorih doma upokojencev na Jesenicah, sestanek članov naše organizacije, s področja jeseniške in radovljiške občine.

Pihalnemu orkestru JESENIŠKIH ŽELEZARJEV ob 95-letnici naše čestitke

Leto dni delovanja pihalnega orkestra jeseniških železarjev

19. oktobra je minilo eno leto, odkar so se jeseniški in javorniški godbeniki združili in osnovali enoten pihalni orkester JESENIŠKIH ŽELEZARJEV. Naredimo kratek sprehod na prehojeno pot, njegove uspehe in tudi težave, s katerimi se srečuje, še posebej zato, ker v tem letu slavi svoj visoki jubilej — 95-letnico, odkar so »bohinjski progariji« prvič organizirano zaigrali za razvedrilo takratnim bohinjskim fužinarjem. Od takrat dalje pa vse do danes igrajo za razvedrilo delavcem v prostem času ter na raznih proslavah in manifestacijah.

Vrnimo se nazaj v leto 1968. Že od pomladi je pripravljali odbor na pobudo osnovne organizacije sindikata Železarne intenzivno pripravljali združitev jeseniških in javorniških godbenikov. Nekateri skeptiki sicer niso verjeli, da bo nova oblika delovanja godbe uspešna, predvsem zaradi medsebojne oddaljenosti godbenikov ter specifičnosti nastopov v posameznih krajih. Vendar godbeniki so bili enotni in se pod vodstvom dirigenta Rada KLEČA intenzivno zagrizli v delo. Žrtvovali so ogromno prostega časa in se prvič predstavili javnosti na samostojnem glasbeno-zabavnem večeru v februarju letos. Predstavili so se kar s štirimi različnimi skupinami in to s skupino, ki je najbolj podobna bohinjskim progarijem, nadalje s kmečko godbo, zabavnim orkestrom ter za konec celotnim pihalnim orkestrom. Imeli so zelo srečno roko pri izbiri programa, saj so poslušalci kar trikrat napolnili dvorano gledališča in uživali v raznovrstnem kvalitetnem izvedenem programu. Takrat so odpadli še zadnji pomisleki zaradi morebitne nepravilnosti združitve prejšnjih godb. Godbeniki pa so se prepričali, da je jeseniški delavec vedno pripravljen sprejemati kulturne vrednote, ki jih nudi ta vrst glasbe in zato še bolj vneto vadili za drugi glasbeno-zabavni večer v počastitev 100-letnice železarne Jesenice. Kdor si je ogledal in poslušal ta glasbeno zabavni ve-

čer, se ni zabaval samo ob zvokih lepo ubranih melodij, pač pa spoznal vso zgodovino in razvojno pot železarstva na Gorenjskem.

Godbeniki ne poznajo več počitka. Vadijo redno in se pripravljajo za nove nastope. Preveč bi jih bilo, da bi našteval vse po vrsti. Omenim naj le še nastope v počastitev 100-letnice Železarne od Bohinja do osrednje proslave v novi valjarni Bela.

Razveseljivo je, da pri pihalnem orkestru delujeta tudi dve manjši zasedbi in sicer kmečka godba, ki je samostojno že nastopila ter zabavni orkester. Ti dve skupini zelo popestrita celotni program. Zabavni orkester je imel tri samostojne nastope v okviru mladinskih prireditev in ob razglasitvi najboljšega športnika občine, kjer je kot gostja nastopila popularna pevka Marjana Deržaj.

Vsi nastopi zahtevajo od godbenikov mnogo truda in prostega časa. Naj v ilustracijo navedem le nekaj števil. Skupno je bilo 203 nastopov, vaj in pogrebov. Od tega je bilo 37 javnih nastopov, 118 vaj in 31 pogreb ter trije nastopi zabavnega orkestra. Pri tem je sodelovalo čez 7400 godbenikov ali več kot 40 godbenikov na vsakem nastopu. Vsak godbenik je moral zato žrtvovati čez 700 ur svojega prostega časa, ker je efektivno igral okoli 400 ur. To so impozantne številke, ki se sigurno lahko primerjajo z enakimi polprofesionalnimi orkestri.

Žal pa se pihalni orkester pri svojem bogatem delu srečuje z mnogimi težavami. Te so verjetno enake kot pri drugih podobnih društvih. Finančna situacija ni najboljša, saj dobi pihalni orkester dotacijo le od železarne Jesenice, ki pa zaradi težkega položaja ne more kriti vseh potreb orkestra. Prav bi bilo, da tudi druge delovne organizacije prispevajo svoj delež za še večji razmah kulturne dejavnosti na tem področju.

Ravno zaradi finančnih težav jeseniški pihalni orkester letos ni mogel sodelovati na tekmovanju amaterskih pihalnih orkestrów v Kopru, kjer bi lahko primerjal svojo kvaliteto z drugimi orkestri in ugotovil mesto, ki mu trenutno pripada med drugimi orkestri v Sloveniji. Prav gotovo bi dostojno zastopali jeseniškega železarja in mesto Jesenice na tej kulturni manifestaciji.

Kvalitetni razvoj zahteva nenehno skrb za dopolnjevanje kadra in notnega arhiva, kar je tudi povezano z večjimi stroški. Ravno tako je potrebno misliti na obnovo oziroma na nabavo novih instrumentov. Ti so že skrajno dotrajani, saj so stari že več kot deset let. Nabavljeni niso bili najboljše kvalitete, zaradi tega je njihova izraba še hitrejša. Trboveljski in ravenski godbeniki so imeli enake instrumente kot mi, vendar so jih zaradi izrabljenosti in neustreznosti že pred leti zamenjali. V najkrajšem času bo potrebno nabaviti nove ali pa vsaj dopolniti največje vrzeli v orkestru, če hočemo, da bomo imeli na Jesenicah orkester, ki bo lahko šel v korak z ostalimi orkestri v Sloveniji.

Odbor pihalnega orkestra je že naredil prve korake, da

bi si zagotovil finančna sredstva in nabavil vsaj nekaj najbolj potrebnih instrumentov. Pri tem je največ razumevanja pokazalo podjetje Vatrostalna Jesenice, ki je že odobrilo del denarja v ta namen in zasluži javno zahvalo. Prav bi bilo, da tudi druga podjetja v naši občini

v okviru svojih možnosti prispejajo na pomoč.

Pihalni orkester že pripravlja program za proslavo 95-letnice svojega obstoja in že sedaj vabi vse ljubitelje glasbe, da s svojo udeležbo skupno z godbeniki proslavijo ta visoki jubilej.

S. inž. M.

Nekaj vprašanj ob javni razpravi

Prav gotovo osnutek zakona o kulturnih skupnostih in o financiranju kulturnih dejavnosti v SR Sloveniji pomeni kvaliteten premik v samoupravni integraciji interesov na področju kulture in v pogledu stalnih in stabilnih virov za financiranje kulture. Istočasno z razpravo o osnutku pa bi morali govoriti tudi o bodoči vlogi in nalogah sveta za šolstvo, kulturo in telesno kulturo pri SOB in občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij ter o združevanju denarja in o uveljavitvi nekaterih načel osnutka zakona že z novim proračunskim letom, ne glede na to, da bo le-ta predvidoma sprejet šele prihodnje leto z verjetno veljavnostjo glede financiranja s 1. 1. 1971.

V našem jeseniškem primeru gre za množico vprašanj in nalog, na katere bo potrebno dati odgovore že ob sami razpravi na osnutek zakona in jih postopno razreševati do same uveljavitve zakona. V ospredje se pri nas predvsem postavljata dve nalogi oz. dve vprašanji. Prvo: analizirati kulturno klimo v občini oziroma kulturne potrebe občanov, sedanje kulturne zmogljivosti in na podlagi tega pripraviti dolgoročni program kulturnih dejavnosti in drugo: pričeti z načrtnim združevanjem denarja za izvrševanje teh dejavnosti.

Ne zanikam, da nekatere kulturne organizacije in društva ne poskušajo izvajati svoje dejavnosti na podlagi delovnih načrtov, ki pa so delani bolj po posluhu, ali pa predstavljajo le sezname želja in hotenj. V nobenem primeru pa ne moremo govoriti o dovolj analitičnem in strokovnem načrtovanju kulturne dejavnosti. Jasno je pri vsem tem, da ponavadi tudi kar na pamet govorimo o pomanjkanju denarja za kulturo, čeprav ne trdim, da ga je dovolj pa niti ne zagovarjam stališč, da ga je premalo, ker doslej še nismo naredili tovrstne strokovne analize, niti uspeli združiti vseh finančnih virov pod eno streho, pod enotna merila delitve oziroma vrednotenja posameznih kulturnih dejavnosti. Priprava dolgoročnega programa kulturnih dejavnosti je osnovna naloga, ki zahteva neodložljivo rešitev, ker brez utemeljenega programa ne bo mogoče pred družbeno skupnost z zahtevo za določeno vsoto denarja.

Drugo vprašanje in obenem naloga pa je: združevanje de-

narja, ki ga doslej razni dejavniki namenjajo za kulturo. Pri tem gre za denar, ki ga občinski proračun daje skladu za kulturo, za denar, ki ga daje nekaterim dejavnostim temeljna izobraževalna skupnost in za denar, ki ga za kulturo dajejo delovne skupnosti. Seštevek vsega tega denarja predstavlja v združitvi in v delitvi po enotnih družbenih merilih pomembno postavko za kasnejše oblikovanje enotnega financiranja kulturnih dejavnosti v občini. To ne bo lahka naloga, predvsem ne zato, ker praktično izven proračuna največ prispeva Železarna za dejavnosti, nad katerimi ima patronat in ki v odnosu na ostale dejavnosti v občini zavzemajo poseben položaj. Vendar pa si brez združevanja denarja težko predstavljamo dovolj preudarno načrtovanje kulturnih dejavnosti oz. enotno kulturno politiko, racionalnejše izkoriščanje denarja in dejavnosti, vsestransko zadovoljevanje potreb in bolj kakovostno posredovanje kulturnih dobrin. Pod to nalogo pa prav gotovo sodi tudi spodbujanje ostalih delovnih, družbenopolitičnih in drugih organizacij, da del dohodka namenijo za financiranje kulturnih dejavnosti v občini.

Reševanja obeh nalog bi se kazalo lotiti takoj, hkrati pa ta vprašanja obravnavati tudi v javni razpravi o osnutku zakona o kulturnih skupnostih in o financiranju kulturnih dejavnosti. Pristopen svet za šolstvo, prosveto in kulturo ter telesno kulturo pri Skupščini občine Jesenice bo moral o obeh vprašanjih sprejeti ustrezna stališča in imenovati posebno delovno grupo, ki se bo dovolj strokovno in analitično lotila reševanja predvsem prve naloge, katere rešitev je vezana tudi na daljše časovno obdobje. Za uresničevanje druge naloge pa bi se morali zavzeti vsi politični in kulturni dejavniki v občini ter prek samoupravnih organov doseči združevanje denarja, s tem pa tudi njihov vpliv na kulturno politiko in načrtovanje kulturnih dejavnosti v občini.

Dopisujte v Železarja!

Tudi drsalci so začeli s sezono

Z lanske sezono se je tudi v drsalnem klubu precej spremenilo. Spricho precejšnje števila zlasti pionirki so posvetili posebno skrb onim, ki so že prešli osnove drsanja in kažejo obete za nadaljnji napredek. Z nekaterimi pionirkami so se udeležili tekmovanja za Bloudkov memorial v Ljubljani, kar z zadovoljivim uspehom. Na kraju sezone pa so izvedli še klubsko prvenstvo, ki je pokazalo, da se z mladimi v relativno kratkem času da precej doseči. S klubskim prvenstvom pa so se pionirke med seboj zvrstile v nekakšno rang lestvico in skupine glede na dosežene rezultate oz. obvladane drsalnih likov in proste sestave. Ta pomemben premik v drsalnem klubu je posledica smotno zasnovanega programa dela, zavzetosti predsednika kluba Toneta Arha in članov odbora, zlasti pa predsednika tehnične komisije Roberta Goršeta, ki je sredi sezone uspel pridobiti za trenerske posle znanega strokovnjaka Petra Brleca in njegovo ženo Mojco.

Tudi za letošnjo sezono so v drsalnem klubu že pripravljani. Preteklo nedeljo in sredo so razdelili drsalke, pred tem pa so se pomenili o letošnjem programu vadbe in tekmovanju.

V dogovoru z Zavodom za vzdrževanje športnih objektov so letos le napredovali na urniku uporabe drsalnice. Tako bodo imeli tedensko redne vadbe v:

ponedeljek:
dopoldan od 10.30 do 12. ure
popoldan od 16.30 do 18. ure
torek:
dopoldan od 11.30 do 13. ure
— rekreacijsko drsanje
sreda:
dopoldan od 10.30 do 12. ure
popoldan od 16.30 do 18. ure
četrtrek:
dopoldan od 11.30 do 13. ure
— rekreacijsko drsanje
petek:
dopoldan od 10.30 do 12. ure
sobota:
dopoldan od 10.30 do 12. ure
popoldan od 16.15 do 18.15
nedelja:
popoldan od 16. do 19. ure
— rekreacijsko drsanje

Rekreacijsko drsanje bo vodil drsalni klub pod vodstvom enega od trenerjev in ob sodelovanju Zavoda za vzdrževanje športnih objektov. Vstopnino za rekreacijsko drsanje so določili 1 din za otroke in 3 din za odrasle.

Prvo pomembnejšo prireditev bodo imeli za novoletno praznovanje v sodelovanju z DMP Jesenice. V januarju 1970 bodo izvedli klubsko prvenstvo za I. in II. skupino drsalcev. Nekaj najboljših se bo v februarju udeležilo tekmovanja za Bloudkov memorial v Ljubljani. Odvisno od doseženih uvrstitev na tem tekmovanju pa bodo najboljši poslani še na državno prvenstvo.

V času zimskih šolskih počitnic bo na Jesenicah in v Kranjski gori drsalna revija s sodelovanjem najboljših drsalcev ljubljanskih klubov.

Proti koncu sezone pa bo še klubsko prvenstvo za III. skupino drsalcev, ki bodo izšli iz drsalne šole.

Tretjega ali četrtega marca pa bo kot kaže, drsalni klub poskrbel za ljubitelje umetnostnega drsanja in sicer z atraktivnim nastopom nekaterih najboljših drsalcev, ki bodo pred tem tekmovali na svetovnem prvenstvu v Ljubljani. Sodelovanje pa so že zagotovili skoraj vsi najboljši jugoslovanski drsalci.

Letošnji program je v primerjavi s preteklimi leti že precejšen napredek. Morda res ni pretiran optimizem, če rečemo, da se tudi v umetnostnem drsanju kažejo možnosti za večji napredek in kvaliteto rast. Ta optimizem podpira tudi to, da sta tudi v tej sezoni pripravljena sodelovati Peter in Mojca Brlec iz Ljubljane, ki bosta vodila drsalce I. oz. II. skupine skupaj s prizadevnim Robertom Goršetom. Drsalna šola pa bo v rokah nestorja umetnostnega drsanja Jožeta Bonclja in tov. Pavliček ter ob pomoči nekaterih najboljših drsalcev kluba.

Upajmo, da se bodo zamislili in program dela drsalnega kluba v novi sezoni uredili, ter da bomo lahko za beležili tudi primerne dosežke teh prizadevanj.

Za 25-letnico osvoboditve vsaj spominsko obeležje padlim športnikom-borcem NOV

Morda ni narobe, če pobudo za postavitve vsaj primerne spominskega obeležja padlim borcem NOV — športnikom in športnikom žrtvam fašističnega terorja, načnemo prav pred dnevom mrtvih.

S prenovljenim stadionom smo v srečnih okoliščinah na Jesenicah dobili prav prijeten športni objekt. V to okolje pa bi bilo prav in tudi dolžnost, da postavimo spominsko obeležje, če ne zmoremo več, vsem petdesetim in več športnikom, ki so žrtvovali svoja življenja v narodnoosvobodilni borbi in ljudski revoluciji. Gre za športnike, na katere smo lahko ponosni. Gre za generacijo športnikov, ki je v najbolj surovih dneh naše zgodovine znala zrelo in zavestno presoditi, kje je njeino mesto. Gre za športnike, ki so dali ob stran svojo športno kariero in prijeli za puško. Ti zaslužijo, da se jim oddolžimo vsaj s primernim spominskim obeležjem in ohranimo njihove svetle like zanamcem, zlasti mladim športnim generacijam.

Pred seboj imamo seznam teh junakov, ki verjetno ni popoln. Med njimi sta dva narodna heroja — Jože Gregorič in Matija Verdnik. Prvi odličen telovadec in nogometaš, kulturni delavec in uspešen organizator, Matija športni delavec Enakosti in pozneje Kovinarja. Pred se-

boj nam zaživi lik Tončka Ravnika in Ivana Ulčarja, ki sta omahnila na Sremski fronti. Spominjamo se bratov Stražišarjev: Poldeta, Viktorja in Ludvika, Pavlija Korena, Ivana in Milana Ropreta; Toneta Stumflja, Stanka Zupana itd. Sami odlični smučarji, nogometaši, telovadci in atleti.

Verjetno se redkokatero mesto lahko ponaša s tako gardo revolucionarjev in partizotov — športnikov, ki so padli in izkrvaveli za svobodnejšo in zlahtnejšo prihodnost jugoslovanskih narodov. Ali ni prihodnje leto — ob 25-letnici naše osvoboditve čas, da poravnamo ta častni dolg?

Prav bi bilo, če bi pobudo in akcijo za postavitve spominskega obeležja na stadionu Podmežaklo padlim športnikom — borcem NOV in športnikom — žrtvam fašističnega terorja prevzelo Športno društvo Jesenice ob sodelovanju še drugih dejavnikov zlasti občinskega odbora ZB NOV Jesenice.

Prepričani smo, da tako akcijo in častni dolg zmorejo današnji športni delavci. —rn

Borba brez milosti

Ves čas tekme smo trepetali z našimi fanti. Srečanje s KAC so bila vedno razburljiva, toda kaj takega, kot na tej tekmi, se le malokdaj vidi. Brezkompromisna borba je trajala od prve do zadnje minute igre. Igra je zadovoljila še tako zahtevne hokejske gledalce. KAC je resda zmagal in ne more se reči da nezasluženo, toda rezultat bi bil vseeno lahko za nas ugodnejši.

V prvi tretjini so imeli Jeseničani precej možnosti za

dosego gola, še več pa KAC. Knez pa je branil kot še nikoli doslej. Bil je pravi kralj med vrati. V 3. minuti II. tretjine je bil nepremagljiv celo takrat, ko je sam stal pred tremi nasprotnikovimi igralci.

Po povsem izenačeni borbi v drugi tretjini, so Jeseničani nepričakovano prejeli gol v 18. minuti, ki ga je dosegel Kenda. Nato je Pusching tako poškodoval Jana, da do konca tekme ni več igral. Toda sodnika nista prekinila

igre in povsem nepričakovano smo takrat prejeli še drugi gol, ki ga je dal Kalt.

Že v 3. minuti zadnje tretjine je tretji gol dosegel Romanč in vsi naši upi za zmago ali vsaj neodločen rezultat so bili pokopani.

Od tedaj dalje so bili Jeseničani ves čas v premoči. In spet sta jih sodnika oškodovala. Felc je streljal na gol, Pusching pa je namerno premaknil vrata, da je ploščica odletela mimo. Namesto, da bi bil gol priznan ali do sojen kazenski strel, je prišlo samo do izključitve Puschniga. Kljub nenehnim strelom

in mnogim priložnostim, naši niso mogli doseči gola. Zgodilo se je, kot že tolikokrat v srečanjih s KAC. Tudi v trenutkih, ko so bili veliko boljše, niso uspeli potresti mreže.

Izgubili smo torej s 3:0. Rezultat bi bil lahko tudi drugačen, pa vseeno, videli smo čudovito igro dveh izenačenih tekmovalcev, tekmo, ki se je ne bo dolgo dalo pozabiti prav zaradi borbenosti naših fantov, ki so se borili do zadnjih moči. In ne nazadnje bomo na Jesenicah spet videli, kdo je boljši. 22. decembra.

Atleti zaključili sezono

Atletski klub Jesenice je pretekli torek 28. oktobra z odprtim atletskim prvenstvom Jesenic pod pokroviteljstvom ObSS Jesenice zaključil letošnjo še dokaj uspešno atletsko sezono. Razpis tekmovanja so poslali vsem osnovnim šolam v občini in srednjim šolam na Jesenicah. Tekmovanja pa so se udeležili pionirji osnovne šole Prežihov Voranc in Koroške Bele ter trije atleti ŽIC.

Tekmovanje je zato potekalo bolj z obračuni v domači hiši. Doseženih je bilo nekaj dobrih rezultatov. Očitno je, da se bodo mladi atleti in atletinje morali večkrat spoprijeti s štoparico in metri. Letošnja dokaj intenzivna jesenska atletska sezona je pokazala, da se atleti prav na pogostih tekmovanjih kalijo in pridobivajo na potrebni rutini in formi.

Prav tako je očitno, da napredka atletike, nogometa in rekreacije na Jesenicah ne moremo pričakovati, če bo za vse na voljo ena sama površina oz. športni objekt. Zaman so prizadevanja AK za razvoj in napredek jeseniške atletike, če atleti nimajo svojega urnika in hkrati vadijo z nogometaši, če nimajo prostora za tehnične discipline (met diska, kopja in kladi), imajo pa perspektivne atlete v teh disciplinah. Zaradi istočasne vadbe atletov, nogometašev in smučarjev ni čudno, če pride do nepotrebnih konfliktnih situacij. Pa pustimo to pereče vprašanje, ki bi ga sicer kazalo resneje obravnavati ob drugi priložnosti.

Pionirji (rojeni 1957 in 1958) so se pomerili v treh disciplinah. Tekmovalo je 10 posameznikov, ki so večinoma člani AK in vadijo v tako imenovani atletski šoli.

REZULTATI:
PIONIRJI — 60 m: 1. Adam Kovač, OŠ Kor. Bela, 9,2, 2. Miran Borštnar, OŠ Prežihov Voranc, 9,5, 3.—4. Boris Gluhar, OŠ Koroška Bela, 9,6, 3.—4. Bojan Šuligoj, OŠ Kor. Bela, 9,6.

VISINA: 1. Drago Horvat, OŠ Prežihov Voranc, 120, 2. Bojan Šuligoj, OŠ Koroška Bela, 115, 3.—4. Boris Gluhar, OŠ Koroška Bela, 115, 3.—4. Miran Borštnar, OŠ Prežihov Voranc, 115.

DALJINA: 1. Boris Gluhar, OŠ Koroška Bela, 393, 2. Adam Kovač, OŠ Koroška Bela, 381, 3. Igor Pikon, OŠ Koroška Bela, 378.

ČLANI — 100 m: 1. Jani Jelovčan, AK, 12,0, 2. Sašo Pretnar, AK, 12,1, 3. Igor Legat, AK, 12,4.

200 m: 1. Jani Jelovčan, AK, 26,4, 2. Sašo Pretnar, AK, 26,7, 3. Igor Legat, AK, 26,8.

3000 m: 1. Marko Dakskobler, AK, 9:42,5, 2. Vinko Globočnik, ŽIC, 9:51,2, 3. Marjan Obid, AK, 10:28,0.

VISINA: 1. Jani Jelovčan, AK, 150, 2. Bogdan Pristov, strojne delavnice, 145, 3. Igor Legat, AK, 145.

DALJINA: 1. Danilo Klinkon, AK, 569, 2. Ivan Lakota, AK, 535, 3. Igor Legat, AK, 525.

KROGLA (7,256 kg): 1. Bogdan Pristov, strojne delavnice, 11,71, 2. Danilo Klinkon, AK, 9,89, 3. Ivan Lakota, AK, 9,16.

DISK (1,5 kg): 1. Bogdan Pristov, strojne del., 38,91, 2. Ivan Lakota, AK, 38,73, 3. Danilo Klinkon, AK, 30,60.

MLADINKE — VISINA: 1. Kati Purgar, AK, 135, 2. Mimi Purgar, AK, 130, 3. Joži Sterk, AK, 120.

DALJINA: 1. Ivanka Filipaj, AK, 452, 2. Mimi Purgar, AK, 441, 3. Joži Sterk, AK, 418.

DISK (1,5 kg): 1. Ivanka Filipaj, AK, 17,11, 2. Joži Sterk, AK, 16,20, 3. Kati Purgar, AK, 15,60.

Nekaj dosežkov je izpod dosežkov, ki so bili doseženi na dvoboju AK : ŽIC, kar gre pripisati precej hladnemu vremenu. Osebnih rekorde pa so dosegli: Dakskobler v teku na 3000 m, Ivanka Filipaj in Mimi Purgar v skoku v daljino.

Znani atlet Bogdan Pristov se je s tem nastopom poslovil z atletskih borišč, ker odide na odsluženje vojaške obveznosti.

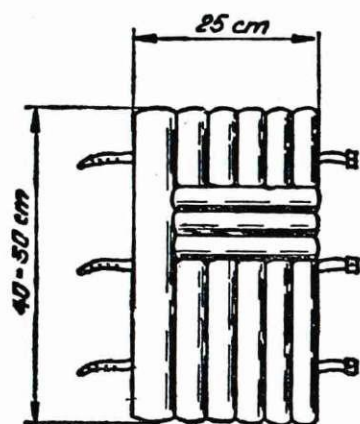
Atletski klub je v letošnji sezoni izvedel devet tekmovanj doma, kljub omenjenim pogojem dela zaradi rekonstrukcije stadiona. Atleti pa so sodelovali na 17 tekmovanjih v 10 mestih v Sloveniji in državi.

Skratka, bera AK v sezoni 1969 je bila dobra, obeti za prihodnje pa so tudi spodbudni. —rn

Pravila igre za hokej na ledu

3

Širina vratarjevih ščitnikov za noge ne sme biti večja od 25 cm, ko so pritrjeni na noge vratarja. Vratarjevi ščitniki za noge ne smejo prekoračiti dovoljene mere za več kot desetino — 2,5 cm. Vratar, ki nosi nepravilno opremo, je kaznovan z malo kaznijo. Zahteva za preverjanje mer kateregakoli dela opreme igre ne zadržuje. Merjenje se izvede po zaključku tretjine. Če preverjanje meri ni bilo zahtevano, se mora neustrezna oprema odstraniti ali popraviti brez nepotrebnega zavlačevanja. (Glej sl. 10 I.)

Zaščitna oprema:

Vsa zaščitna oprema z izjemo rokavic, pokrivala in vratarjevih ščitnikov za noge, se mora nositi v celoti pod dresom. Po enkratnem opozorilu sodnik kaznuje igralca, ki opozorila ni upošteval.

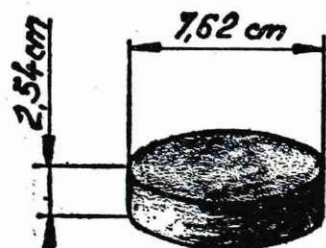
Vsak igralec junior in pionir mora imeti čelado in to pripeto. Vratarji juniorji in pionirji morajo imeti maske. Čelade in maske morajo biti odobrene od zveze.

Nevarna oprema

Prepovedana je uporaba ščitnikov, ki so izdelani iz kovine ali kakega drugega materiala, ki bi poškodovali igralca. Igralcem z izjemo vratarja ni dovoljena uporaba čelade za ameriški nogomet s ščitnikom ali masko za obraz ali baseball maske. Uporaba ščitnika za očala je dovoljena s pogojem, da je oblažen.

Ploščica ali puck

Ploščica je izdelana iz vulkanizirane gume ali drugega dovoljenega materiala. Je debela 2,54 cm in ima 7,62 cm v premeru, odobrena pa mora biti od mednarodne zveze. Ploščica ne sme tehtati manj kot 156 g in več kot 170 g. (Glej sliko II.)

Teža 170 - 187g

KAZNI

Kazni v času igre se delijo v naslednje:

1. male kazni, 2. male kazni v klopi, 3. velike kazni, 4. disciplinske kazni, 5. disciplinske kazni igre, 6. kazni igre, 7. kazenski strel.

Če je igra prekinjena in nek igralec povzroči prekršek, mora biti kaznovan z isto kaznijo kot če bi igra tekla. Slučajni prekršek, ki se zgodi v času prekinitve igre se ne kaznuje.

Če so kazni izrečene po zaključku igre in potem, ko so igralci zapustili drsališče, te kazni javi sodnik odgovorni zvezi z uradnim poročilom o igri. V primerih, ko pravila predvidevajo, da morata vodja ali teh. vodja določiti igralca, ki naj bi odslužil neko kazen pa vodja ali teh. vodja nočeta določiti igralca, sme sodnik sam določiti igralca moštva, ki je zakrivilo prekršek in ga kaznuje.

Male kazni

V primeru male kazni mora igralec z izjemo vratarja za 2 minuti časa čiste igre iz drsališča. Zanj v tem času ni dovoljena zamenjava.

Male kazni v klopi

V primeru male kazni v klopi mora igralec tistega moštva proti kateremu je ta kazen dosojena za 2 minuti zapustiti drsališče. Vodja ali teh. vodja določi s posredništvom kapetana, ki je na ledu, kateregakoli igralca, ki mora takoj na kazensko klop, kjer prestaja kazen, kot da bi njemu osebno bila dosojena mala kazen.

Če medtem, ko je eno moštvo oslajeno zaradi ene ali več malih kazni ali malih kazni v klopi nasprotno moštvo doseže zadetek, prva teh kazni avtomatično preneha.

Oslajeno pomeni, da je moštvo številno slabše od nasprotnega moštva v trenutku, ko je bil dosežen zadetek. Tista mala kazen ali mala kazen v klopi, ki avtomatično preneha pogojuje, da je moštvo, ki je prejelo zadetek oslajeno. Zato skladni mali kazni obema moštvoma ne pogojujeta oslajitve enega izmed moštev. To pravilo ne velja, če je zadetek dosežen s kazenskim strelom. Če male kazni dveh igralcev istega moštva ne iztečejo istočasno, mora kapetan tega moštva povedati sodniku, kateri igralec se bo vrnil na drsališče prvi in sodnik prenese informacijo časomerilcu za kazni. Če igralec dobi veliko kazen in malo kazen istočasno, prestaja naprej veliko kazen. Če medtem, ko je moštvo oslajeno zaradi ene ali več malih kazni nasprotno moštvo doseže zadetek, se tisti igralec, ki je povzročil, da je njegovo moštvo številno slabše od nasprotnikovega moštva vrne na drsališče razen v primeru, ko je ta igralec dobil dvojno malo kazen, pri čemer izteče prva mala

kazen. To pravilo ne velja, če je zadetek dosežen s kazenskim strelom.

Velike kazni

V primeru velike kazni v igri mora kršilec z izjemo vratarja za 5 minut čiste igre iz drsališča. Zamenjava v tem času ni dovoljena.

V primeru druge velike kazni istemu igralcu v isti igri, z izjemo vratarja, mora ta igralec iz drsališča za 15 minut, zamenjava je dovoljena po 5 minut. V tem primeru gre namestnik tega igralca na klop za kazni (velika kazen in disciplinska kazen).

Disciplinska kazen

Disciplinska kazen nekemu igralcu ima za posledico 10 minutno odstranitev iz igre — z izjemo vratarja. Medtem, ko igralec prestaja disciplinsko kazen ga njegov namestnik lahko takoj zamenja v igri. Igralec, ki mu je disciplinska kazen lahko potekla, mora ostati v klopi za kazni do prve prekinitve igre.

Disciplinska kazen igre

Disciplinska kazen igre pomeni, da je igralec kaznovan za preostali del igre in zato mora v slačilnico. Namestnik ga lahko takoj zamenja.

Disciplinska kazen igre velja za to tekmo, ne pomeni pa avtomatičnega suspenza. Ne glede na to, kdaj so bile dosojene, se za vse disciplinske kazni igre kaznovanemu vpiše 10 minut v zapisnik. Če igralec povzroči drugo disciplinsko kazen v isti igri, to postane avtomatično disciplinska kazen igre.

Kazni igre

Kazen igre pomeni, da je igralec izključen za preostali čas igre, ter mora takoj v slačilnico.

Igralec je kaznovan s kaznijo igre, ne sme nastopati na naslednjih tekmah vse dokler sporne zadeve ne obravnava odgovorna zveza. Sodniki morajo takoj po tekmi prijaviti vse kazni igre in poročati o vseh okoliščinah.

Ali si tudi ti darovalec krvi?

nah odgovorni zvezi, to je obveza. Ne glede na to, kdaj so bile izrečene se za vse kazni igre kaznovanemu igralcu vpiše 10 minut v zapisnik.

Kazenski strel

V primeru kršenja tistih pravil, za katere se mora prisoditi kazenski strel, se le-ta izvede takole:

Ploščico se položi na točko, ki je v sredini drsališča in igralec, ki ga določi njegov kapetan in ki ni na klopi za kazen, izvede po navodilu sodnika kazenski strel.

Ploščico mora od tam voditi brez prekinitve z namenom, doseči zadetek. V vratarjevem prostoru sme biti edino vratar ali rezervni vratar in nihče od drugih igralcev. Vratar mora v svojem prostoru ostati toliko časa, da pride ploščica prek plave linije. Vratar lahko potem poskuša zaustaviti ploščico ali igralca na katerikoli dovoljen način. Če vrže palico proti napadajočemu igralcu, ki vodi ploščico, se prisodi zadetek ali pa poizkus kazenskega strela ponovi. Ko se začne izvajati kazenski strel se mora ploščica gibati proti nasprotnikovim vratom in v trenutku, ko je igralec izvedel strel, je kazenski strel zaključen. Zadetek ni priznan, če se je ploščica odbila od vratnic prečke ali zadnje ograje drsališča k izvajalcu. Kazenski strel je izveden, ko ploščica prekorači črto vrat. Če je igralec, ki je določen za izvedbo kazenskega strela sam povzročil prekršek v isti akciji ali sličnih okoliščinah

neposredno pred ali potem, ko je bil določen za izvajanje kazenskega strela, bo izvedel kazenski strel, nato pa bo poslan na klop za kazni, da prestane kazen. Medtem, ko se izvaja kazenski strel, se morajo igralci obeh moštev umakniti za rdečo srednjo črto iz polovice drsališča, na kateri se izvaja kazenski strel. Če medtem, ko se kazenski strel izvaja, igralec nasprotnega moštva moti igralca, ki izvaja ta strel in s tem povzroči, da se strel ne posreči, je dovoljen drugi poizkus, sodnik pa dosodi disciplinsko kazen igralcu, ki je motil izvajanje kazenskega strela. Če kak igralec moti igralca s tem, da vrže na površino ledu kak predmet medtem, ko igralec izvaja kazenski strel in je posledica tega, da se strel ponesreči, sodnik dovoli drugi poizkus. Če je možno ugotoviti gledalca, ki je to povzročil, ga je treba takoj s pomočjo milice ali drugih službenih oseb odstraniti iz arene. Če je pri kazenskem strelu dosežen zadetek, se ploščica meče na srednji točki na običajen način. Če zadetek ni dosežen, se ploščica meče na eni izmed končnih točk za začetne mete v tretjini, v kateri se je izvajal kazenski strel. Ne glede na to, ali je bil dosežen zadetek iz kazenskega strela ali ne, se male kazni ne dosodi, dosodi pa se druge kazni. Čas, uporabljen za izvajanje kazenskega strela se ne šteje v čisti igri igralni čas.

(Se nadaljuje)

VaCe

Letošnje moštvo HK Kranjska gora

Kaj homo gledali v kinu

Kino RADIO

1. in 2. novembra amer. barvni film SODOMA IN GOMORA, v režiji Sergia Leoneja, v glavni vlogi Steward Granger, ob 17. in 19.30.
3. novembra amer. barvni film REVOLVERAS Z RDEČE REKE, v režiji Richarda Thorpeja, v glavni vlogi Glenn Ford, ob 17. in 19. uri.
4. in 5. novembra amer. barvni film CENA MASCEVANJA, v režiji Bernarda Macka Evitija, v glavni vlogi Chok Konors, ob 17. in 19. uri.
6. novembra amer. barvni CS film CHABASKO, v režiji Allena H. Minerja, v glavni vlogi Richard Egon, ob 17. in 19. uri.
7. novembra amer. barvni CS film POGUBA HIŠE USHER, v režiji Rogerja Cormona, v glavni vlogi Vincent Price, ob 17. in 19. uri.
8. novembra amer. barvni film UKROČENA TRMOGLAVKA, v režiji Franka Zeffirelija, v glavni vlogi Elizabeth Taylor, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ
1. in 2. novembra amer. barvni film CENA MASCEVANJA, ob 18. in 20. uri
3. in 4. novembra amer. barvni film SODOMA in GOMORA, ob 17. in 19.30. uri.

5. novembra amer. barvni CS film CHABASKO, ob 18. in 20. uri
6. in 7. novembra angl. barvni CS film GLEDALIŠČE SMRTI, ob 18. in 20. uri
8. novembra franc. barvni film MANON 70, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE-MOJSTRANA
1. novembra amer. film SPOVEDUJEM SE
2. novembra šp.-italij. barv. film JOE IZ NAVAHE
6. novembra amer. barvni film SODOMA in GOMORA
8. novembra angl. barvni CS film GLEDALIŠČE SMRTI

Kino ŽIROVNICA
2. novembra amer. film SPOVEDUJEM SE
5. novembra amer. barvni film SODOMA IN GOMORA
9. novembra angl. barvni CS film GLEDALIŠČE SMRTI

Kino KRANJSKA GORA
1. novembra švedski film MOLK
2. novembra angl. barvni CS film GLEDALIŠČE SMRTI
6. novembra amer. barvni film CENA MASCEVANJA
8. novembra amer. barvni film SODOMA IN GOMORA

ZAHVALA

Ob nenadni, tragični smrti mojega mladega sina

PETRA KODRA

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin ob njegovi krsti in ga spremljali na pokopališče, mu poklonili venco in cvetje, izrekli sožalje, z nami sočustvovali ter žalovali ob prerani smrti.

Posebno zahvalo izrekamo organizacijam za njihove prapore pri pogrebu, šoli in njenemu vodstvu, godbi, pevcem, govornikom, vsem hišnim sestanovalcem bloka 18 do 20, Travnova 18 in vsem, ki so na kakršen koli način sočustvovali z nami.

Vsem iskrena hvala.

Zalujoči: oče z ženo Marijo, brat Stanko z družino in ostalo sorodstvo

IZGUBLJENI OSEBNI DOHODEK

Dne 16. oktobra 1969 sem na poti z nočne izmene — obrat Javornik med glavnim vhodom in tamkajšnjo trafiko izgubil plačilno kuverto z vsem denarjem prejetim istega dne. Izguba denarja je za mene toliko bolj boleča, ker je moj zaslužek skromen in sem pred odhodom na odsluženje vojaškega roka.

Obračam se na poštenega najditelja in vljudno prosim, da mi izgubljeni denar vrne na naslov:

Miha ZORMAN
Cesta 1. maja 113,

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, brata in strica

ANTONA REKARJA

se prav iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh teže izgube stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni Jencelnovi mami in Jožetu Kosmaču za nesebično pomoč ter Jožetu Klinarju za poslovlne besede ob odprtem grobu.

Zalujoča žena Anica ter sestra Minca in Angela z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi naše

DARJE RIJAVEC

učenke 3. razreda osnovne šole Koroška Bela se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin, ji darovali cvetje in vence in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Se posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom za sočustvovanje in pomoč, učiteljskemu zboru in učencem osn. šole Koroška Bela, zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka bolnice Jesenice za trud, da bi jo ohranili pri življenju in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami, kakor tudi vsem voznikom osebnih avtomobilov za veliko uslugo.

VSEM iskrena hvala.

Zalujoči: mama, oče, sestre, brat in ostalo sorodstvo.

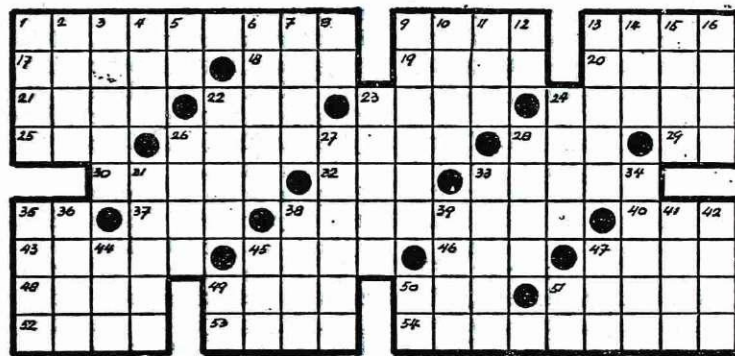
KRIŽANKA

VOD.: 1. človek, ki koga zavaruje, 9. padavina, 13. otep žita, 17. izdelovalec gume, 18. duša umrlega po verovanju starih Slovanov, 19. trenje, 20. prečni drogi v kozolcu, 21. Arije, 22. oblika razcveta, 23. reka v Sloveniji, 24. ukaz, 25. oranje, 26. stebrišče, 28. osamljen, 29. radij, 30. isti, 32. moško ime, 33. nakit, 35. veznik, 37. Gardner, 38. zaklinjevalec duhov in prikazni, 40. števniki, 43. dvig morske vode, 45. alkoholna pijača, 46. naša tovarna kuhinjske opreme, 47. politično zatočišče, 48. neumne, 49. duhovnik, žrtvovalac, 50. osebni zaimek, 51. ameriški film, 52. pristanišče v Alžiriji, 53. muslimanski sodnik, 54. podzemeljska grobnica.

NAV.: 1. želatina iz alg, 2. poglavje korana, 3. Zola, 5. vprašalnica, 5. dve črki, 6. letopis, 7. potem, 8. televizija, 9. skala v Bohinjski zgornji dolini, 10. tuje žensko ime, 11. časovno obdobje, 12. njega, 13. omlačeno žito, 14. mladenič iz indijskega epa, 15. zareza na dnu soda, 16. lisa, maroga, 22. močvirnat travnik, 23. ljubkovalno moško ime, 24. del noge, 26. osvežilna pijača, 27. kraj v Bolgariji, blizu Dimitrova, 28. električna morska riba, 31. nakana, namera, 33. palačanka, 34. vzhodno indijska rastlina z oljnimi semeni, 35. gradbeni material, 36. kemič-

na prvina, 38. reka v severni Franciji, 39. Chaplinova žena, 41. svotniški sij, 42. sre-

dozemska rastlina, 44. rimska boginja jeze, 45. predpota, ki pomeni davno preteklost, 47. medmet, 49. soglasnika, 50. kratica za »vse v redu«, 51. veznik.

OBJAVA

V mesecu novembru 1969 bo železarna Jesenice sprejela več delavk za delo na delovnih mestih, ki so primerna za zaposlitev žensk.

Pogoj za sprejem so dokončani 4 razredi osnovne šole.

Kandidatke naj pismene prijave pošljejo do vključno 8. 11. 1969 na kadroviski sektor železarne Jesenice.

Trgovsko podjetje »ROŽCA« Jesenice

RAZGLAŠA

prosto delovno mesto snažilke in dostavljavke pošte na upravi podjetja s stalno zaposlitvijo.

Delovni čas znaša 7 ur in traja od 7. do 10. ter od 14. do 18. ure dnevno.

Ponudbe sprejema uprava podjetja do 5. novembra 1969.

Trgovsko podjetje »ROŽCA« Jesenice

ZAHVALA

V jesenskem soncu pozlačene stene in vrhovi Riglice so zahtevali mlado življenje našega najmlajšega sinka

ZARETA BERNARDA

ki je prekaljen in utrjen od mnogih težkih vzponov že tako mlad pokazal veliko priпадnost in ljubezen do naših lepih slovenskih gora.

Ob nenadni in nepričakovani izgubi našega nadvse ljubljene Zareta se vsem sorodnikom, znancom, prijateljem in njegovim sošolcem najtopleje zahvaljujemo za izkazano sožalje in sočustvovanje, za cvetje in vence.

Posebno zahvalo smo dolžni gorskim reševalnim službam z Jesenic, Kranjske gore, Tržiča in Kranja, ki so vztrajale pri Zaretu čez 24 ur in se z nadčloveškimi močmi trudile visoko v steni, da bi ga ohranili pri življenju. Velika hvala za reševalni poskus posadki helikopterja iz brniškega letališča ter posadki avstrijskega helikopterja, ki je s spretnim manevriranjem dosegla svoj namen, pri tem pa se izpostavljala veliki nevarnosti v bližini divjih sten. Hvala tudi dr. Azmanu, kirurgu jeseniške bolnišnice za vse napore in dober namen. Toda žal

prepozno in brezupno. Zaretovo srce je prenehalo biti, ko so se prižgale zvezde.

Hvaležni smo družbenim organizacijam za izrečena sožalja: konferenci ZK železarne Jesenice, Zvezi združenja borcev NOV Jesenice in Planiškemu društvu Jesenice. Hvala za tolažilne besede prvoborcema tov. Francu Konoblu-Slovenku in Cirilu Trilar-Cirotu. Zahvaljujemo se tudi inž. Stanetu Seknetu, predsedniku ribiške družine, katere član je bil tudi naš Zare, za izrečeno sožalje in tolažilne besede. Prav tako se zahvaljujemo predsedniku SOB Jesenice tov. Francetu Zvanu in njegovi soprogi ter predsedniku PD Jesenice tov. Janezu Košniku za tiho izkazano sožalovanje.

Iskrena hvala predobrim sosedom — družinam Bodlaj, Stržinar in Korbar, ki so nam nudili veliko pomoč.

Najglobljo zahvalo smo dolžni direktorji GG Kranj, GP Sava Jesenice, ki so z vsakodnevno prisotnostjo tolažili nas vse, predvsem pa Zaretovo brata, učiteljskemu zboru in učencem osnovne šole Toneta Čufarja in ožjim prijateljem, sodelavcem in sodelavkam knjigovodstva in sektorja za ekonomiko v Železarni Jesenice za vence in izrečena sožalja. Nepozabno

nam bo ostalo v spominu izrečeno sožalje dolgoletnih sodelavcev tov. Simona Turšiča, njegove soproge in tov. Ljuba Jereba.

Ne moremo izraziti dovolj globoke zahvale mladinske-mu pevskemu zboru osnovne šole Toneta Čufarja in železarski godbi na pihala za ganljivi žalostinki pred hišo žalosti in pri odprtem grobu, Zaretovemu sošolcu — mladincu Kobentarju za ganljive poslovlne besede, pri katerih nam je krvavelo srce.

In še neizmerna zalivala naše družine nestorju alpinizmu in slovenskih gora tov. Urošu Župačiču za vse napore, ki jih je opravil z ljubeznijo do našega Zareta pri organizaciji reševalne akcije in pretresljive poslovlne besede pri odprtem grobu.

Lepa hvala postaji milice na Jesenicah in v Kranjski gori pri sodelovanju, Komunalnemu podjetju na Jesenicah in podjetju Ljubljana transport. Premnogim se zahvaljujemo za številno udeležbo z osebnimi avtomobili.

Vsem, ki ste tako lepo spremili našega najdražjega sinka Zareta na zadnji poti, izrekamo neizmerno in nepozabno zahvalo.

Zalujoči: mami Dana, ati Niko, brata Niko in Fedor.

Vse po pričakovanjih

Prve tekme novega državnega prvenstva so za nami. Kot za ogrevanje so se boljše ekipe pomerile s slabšimi in zato ni bilo doseženega nobenega presenetljivega rezultata.

Medtem, ko je v Ljubljani Olimpija premagala Partizan s 16:0, so enako zmago dosegli Jeseničani doma nad moštvom Slavije iz Vevč.

Za Jesenice so nastopili: Knez, Zbontar, Ravnik, Razinger, Jan, Košir S., Tišler, Felc, Smolej, Hiti, Mlakar, Zbontar F., Pirc, Košir T., Eržen.

Ze vnaprej se je vedelo, da je tekma za Jeseničane dobljena. Slo je le za to, kako se bo to odrazilo v rezultatu.

Prvi gol v letošnjem državnem prvenstvu je dosegel Bogo Jan v 3. minuti igre. Takoj za njim pa je bil uspešen T. Košir. Šele v 12. min. je bil rezultat spet spremenjen z golom Felca. Lep gol je nato od strani dosegel Zbontar. Zadnji gol v tej tretjini pa je dosegel Jan v 18. minuti.

V drugem delu igre so se gostje boljše upirali, predvsem zaradi dobrega vratarja Podsedenska. Gole so dosegli Ravnik (2 min.), Zbontar (11), T. Košir (15) in Mlakar (19).

Serijo v zadnji tretjini je z dvema goloma pričel Mlakar. Nato je bil dvakrat uspešen še Felc, po enkrat pa Zbontar, Ravnik in Hiti.

Istega večera pa so hokejisti Kranjske gore gostovali v Zagrebu proti Medveščaku in izgubili z 9:2 (2:0, 5:2, 2:0). Po besedah njihovega trenerja Dušana Bruna je igrala dobro predvsem obramba, slabše napad, ker niso napadalcu dobro pokrivali nasprotnikovih igralcev in so tako le-ti lahko hitro uhajali pred naša vrata. Gola za Kr. goro sta dosegla Poljanšek in Hribar.

Tako kot Zagrebčane pa je tudi naše fante motil led, ki je bil za vsak del igre drugačen. Imeli pa so tudi nekaj trembe pred renomiranim nasprotnikom.

V ponedeljek pa smo lahko ponovno gledali spopad Jesenic in Kr. gore. Jeseničani so igrali v isti postavi kot na tekmi proti Slaviji, Kr. gora pa je nastopila v naslednjem sestavu: Makuc, Robič, Vidmar, Pipan, Ambrožič, Razinger, Škerjanc, Čemažar, Poljanšek, Hribar, Šebjanič, Pirih, Kunšič, Hafner, Smagin, Endlihar, Sušnik.

Mrežo svojih lanskimi soigralcev je v 2. minuti zatresel Zbontar, ki kaže, da se bo razvil v dobrega strelca. Po tistem so dosegli gole še Hiti (3), Pirc (4) in Ravnik (5), ko je vratarja Robiča zamenjal oboleli Makuc, ki pa je kljub temu vso tekmo branil zelo dobro. Prvi pa ga je premagal Smolej v 8. minuti, nato pa v 14. min. še Jan.

Drugo tretjino so vratarja zamenjali tudi Jeseničani. Na Knezovo mesto je stopil M. Zbontar, ki je imel več dela in je nekajkrat lepo posredoval. Zelo lepe priložnosti, da ga premagajo, so imeli Poljanšek, Škerjanc, Hafner in Čemažar, vendar gola ni bilo. Po голу Felca v 1. minuti so bili uspešni še Tišler (32), Ravnik (34) in Mlakar (34).

V prvih desetih minutah zadnje tretjine nismo videli gola. Takrat je bil izključen Poljanšek. Namesto, da bi rezultat povišali Jeseničani, so gol dosegli Kranjskogorci z igralcem manj. Strelac častnega zadetka je bil Škerjanc. Minuto za tem je na 11:1 povišal Hiti, Eržen pa na 12:1 in 13:1.

Po tekmi s KAC v Celovcu, Jeseničane v tem tednu čakajo naslednje tekme: 2. 11. HK Jesenice : HK Partizan — drž. prvenstvo, 5. 11. HK Medveščak : HK Jesenice (drž. prven.) in 7. 11. HK Olimpija : HK Jesenice — (drž. prven.) HK Kranjska gora pa dne 31. 10. igra na Jesenicah z Olimpijo (drž. prven.), 3. 11. s Partizanom in 8. 11. s Slavijo, tudi doma.

Za vse tiste, ki se zanimajo za permanentne vstopnice, pa tole obvestilo. Permanentne karte za vso sezono veljajo 100,00 N din, dobijo pa se v pisarni športnega društva Jesenice, Ledarska 4. Če je že vstopnina za posamezne tekme precej visoka, je cena permanentni karti zelo ugodna, če pogledamo na to, da se bo na Jesenicah odigralo 20 tekem za državno prvenstvo, poleg tega pa še 6 tekem Jeseničanov v tekmovalstvu za alpski pokal.

Cene za posamezne tekme pa so naslednje: za tekme HK Jesenice: 9,5 in 5 din, za HK Kr. goro pa 7 in 5 din. Na prošnjo društva upokojencev pa jim je klub odobril enotno vstopnino po 3,00 N din. Z.

Spet visoka zmaga

Jeseniški nogometaši že nekaj časa uspešno premagujejo vse zapreke. V nedeljo so spet slavili visoko zmago in sicer v gosteh nad Trbojami s 6:1 (2:0).

Igrali so: Ivanovič (Lajmiš), Ljušič, Kupljenik, Barac, Lukančič, Kralj, Subic, Stošič, Smagin, Kačar, Noč, Rašič, sodil pa je Tomše iz Kranja.

V lepem vremenu in na dobrem igrišču so bili Jeseničani ves čas tekme v veliki premoči. Že v začetku se je videlo, da o njihovi zmagi ni nobenega dvoma.

Prvi gol je v 20. minuti prvega polčasa dosegel Smagin na podajo Kačarja, drugi gol pa je v 39. minuti dosegel Stošič iz sprinta.

V drugem delu igre se je na gol čakalo 11 minut, ko

Letošnje moštvo HK Jesenice

Rezultati tekmovalj v športni rekreaciji v Železarni

Pretekli teden so bila za ključna tekmovalja v športni rekreaciji za leto 1969. Tekmovalja so potekala kontinuirano skozi vse leto. Komisija za športno rekreacijo je s sodelovanjem športnih klubov Jesenic pripravila in izvedla tekmovalja v naslednjih panogah športa: sankanje, veleslalom, kegljanje na ledu, kegljanje na asfaltu, streljanje z zračno puško, namizni tenis, šah, balinanje, plavanje, atletika, mali nogomet, odbojka in orientacijski pohod. Ženske pa so tekmoval v sankanju, veleslalomu, kegljanju na asfaltu, streljanju z zračno puško in kegljanju na ledu. Najštevilnejša je bila udeležba v kegljanju na asfaltu, kjer so zabeležili 522 udeležencev in v streljanju s 403 nastopajočimi. V obeh panogah je skupaj nastopilo 54 ekip. Zelo dobra je bila udeležba tudi na tekmovaljih v kegljanju na ledu (282 udeležencev), balinanju (228 udeležencev), malom nogometu (289 udeležencev) in odbojki

(366 udeležencev). Skupaj so v trinajstih panogah zabeležili 3.158 nastopov ali 1.595 udeležencev, kar je 25,2% vseh zaposlenih v Železarni.

Komisija za športno rekreacijo je pri pregledu udeležbe po posameznih panogah ugotovila, da že nekaj let vse bolj narašča udeležba v tistih panogah, ki so z ozirom na znanje in fizične sposobnosti manj zahtevne in tako primernejše, predvsem za delavce iz neposredne proizvodnje. Temu primeren je tudi odziv iz nekaterih obratov, ki so se v preteklih letih tako po udeležbi, kot po rezultatih običajno uvrščali na dno lestvice. Tudi letos, sicer še vedno prevladujejo vzdrževalci in delavci upravnih služb, vendar pa so opazen premik navzgor naredili martinariji, žičarji, valjavci in livarji. Vsekakor — pa so pri tem pomembno vlogo opravili referenti iz obratnih sindikalnih odborov.

REZULTATI MOŠKI

1. strojne delavnice 892,5 točk (referenti: Čebašek, Oblak, Korantar), 2. upravne službe 787 točk (referenti: Dobravc, Rotar), 3. hladna valjarna in žičarna 728 točk (referenti: Oven), 4. raziskovalni oddelek 672 točk (referenti: Črv), 5. martinarna 597,5 točk (referenti: Klemenč, Dragičević, Mulalič), 6. strojno vzdrževanje 563,5 točk (referenti: Frelj, Markelj), 7. vzdrževanje elektro naprav 512 točk (referenti: Deretič, Koblar), 8. valjarne Bela 506,5 točk (referenti: Jordan), 9. OTK 475,5 točk (referenti: Zlebir), 10. RTA 474 točk (referenti: Morič) itd. Nastopile so ekipe iz vseh 29 obratov.

REZULTATI ŽENSKÉ

1. upravne službe 301 točka, 2. GPŽ 172 točk, 3. RTA 97 točk, 3.4. gradbeno vzdrževanje 97 točk, 5. RO 93 točk, 6. strojne delavnice 76,5 točk, 7. hladna valjarna in žičarna 72 točk, 8. elektroodde-

lek 53 točk, 9. OTK 30 točk, 10. VEN 4 točke itd. Nastopile so ekipe iz 13 obratov. J.J.

Prva zmaga doma

Jeseniški odbojkarji so osvojili novi dve točki. Bili so toliko boljši od svojega nasprotnika Kaštele, da smo se gledalci lahko upravičeno vpraševali, kako, da je Kaštel doslej osvojila že šest točk, naši pa, z zadnjo zmago šele štiri.

Za Jesenice so nastopili: Potočnik, Bergelj, Božič, Kavčič, Krevsel, Arh, Pogačar, Končnik.

Prvi set je prinesel popolno premoč domačinov. Ne da bi vedeli kdaj, so že vodili z 9:0 in zmagali s 15:2.

Zaradi trenutne nezbravnosti Jeseničanov so v drugem setu povedli Kaštele s 4:0, domači pa so jih ujeli pri 5:5. Vse odtlej niso spustili vodstva iz rok in zmagali s 15:9.

Tretji set pa je vsem razburil živce. Jeseničani so igrali slabše in gostje so to hitro izkoristili. Povedli so s 3:0, nato je bil izenačen rezultat pri 9:9, nato so povedli naši z 11:9, 13:11 in nato 14:12. Kljub set žogi pa jim ni uspelo zabiti zaključnega udarca. Gostje izenačijo na 14:14, nato pa se je do konca seta igralo že petnajst minut. Nič čudnega, saj sta se nasprotnika borila za vsako žogo. V ilustracijo za to naj bo samo končni rezultat seta, ki je bil 20:18 v korist gostov. Pri odbojki se le malokdaj konča set s tako visokim rezultatom.

V zadnjem setu so povedli domači s 3:0, gostje pa so vodili pri 4:7. Nato so naši izenačili in brez težav zmagali s 15:9.

Do konca prvega dela tekmovalja v ligi sta na sporedu še dve koli. Jeseničani se bodo obakrat srečali s slovenskima predstavnikoma. Najprej v Izoli, nato pa bodo imeli v gosteh mariborskega Branika.